

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukštis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second class matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription rates: United States and possessions \$4.00 a year, Canada \$4.50, other countries \$5.50. Advertising rates on application. Telephone: EVergreen 4.0862.

LXI METAI 49 N

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1947 M. GRUODŽIO (DECEMBER) 5 D.

KAUNA 10 CENTŲ

DABAR

Žydai ir arabai
"Keturi didieji"
Vyrai ir moterys
Naujas turizmas

JUOZAS TYSLIAVA

Žydai džiaugiasi, kad pagaliau, po aštuonių dešimtmečių suviršuli metų, jie išsivadavę iš Palestinos ir atsivertę savo valdymą.

Deja, arabai, kurių "začetų" žemeje yra tris kartus daugiau, negu žydų, nepatenkinti tokio Jungtinių tautų sprendimu.

Jeigu šis Palestinos padalinimas, kantonus bus skėmingas, tai Jungtinių Tautų prestizas, bus abejones, sustipres.

Bet ką Jungtinės Tautos darys tada, kai, pavyzdžiui, Palestinos padalinimu nepatenkinti arabai pasakės žydams "šventąjį karą?"

Tuo metu, kai žydai, ypač zionistai, visame pasaulyje džiaugiasi įvykiais Palestinoje, tai arabų pasaulis širsta.

Irako, Sirijos ir Egipto sostinėse šelstančios mnios dauzijos ir Sovietų Rusijos pasiuntinių langus.

Arabai šiauriniai ne tik prieš žydus, bet ir prieš Jungtines Tautas.

Laimai, arabų valstybės neturi tinkamai paruoštų kariuomenių.

Napoleonas yra pasakęs, kad kariuomenė negalinti kovoti su tauta.

Taigi, yra didelis klausimas, ar Jungtinės Tautos, kurios, faktiniai, dar neturi kariuomenės, galės priversti arabus sukti su tuo, kas dabar bandoma vykdyti Palestinoje.

Jeigu arabai ir žydai, kurių gyvenamos ir valdomos teritorijos Palestinoje labai keistai ribojasi, nuolatos niaisūs ir žūdis, tai kokia nauda tada bus iš tokios nepriklausomybės.

Sovietų Rusija, kuri taip pat pritaria Palestinos nepriklausomybei, nenori nė girdėti apie Baltijos valstybių nepriklausomybių atstatymą.

Sovietų Rusija sutinka duoti nepriklausomybes tik toms tautoms, kurios yra britų, prancūzų bei olandų kontrolėje.

Bet lietuviai, latviai ir estai tremiami į Sibirą tik todėl, kad jie savo gimtoje žemėje reikalauja šeiminko teisių.

Neigdami kitų valstybių imperializmą, sovietai, savo imperializmo tikslams, tęsia Baltijos tautų eksterminaciją.

Rašant šios žodžius, "Keturi didieji" Londone dar nebuvo susitarę nė vienu klausimu.

Molotovas, tiesa, norėtų Vokietijoje atsteigti valdžią pirma, negu bus sušaukta taikos konferencija.

Deja, jis nepasakė, kokios rūšies valdžios Maskva norėtų Vokietijoje.

Kai sovietai kalba apie kito krašto valdžią, tai kiekvienam prieš akis atsistoja Rumunijos, Vengrijos, Lenkijos, Bulgarijos ir kitų Maskvos agentų kontroluojamų kraštų vaizdas.

Vienas vyras Keleivio moterų puslapyje rašo, kad moterys galės valdyti pasaulį tik tada, kai jos išmes iš savo galvų "visas dumbybes."

Toms moterų "dumbybėms" pavaizduoti, jis ten pat pasakoja, kaip kartą vienas vaikinai norėjęs būti "stamisku su-

KOVOS TARP ARABŲ IR ŽYDŲ DĖL PALESTINOS PADALINIMO

Jungtinių Tautų nutarimas Palestiną padalyti į dvi—žydų ir arabų—valstybes, žydams sukėlė negirdėto džiaugsmo, o arabų tarpe keršto ir žudynių bangą.

Protestuodamas prieš UN nutarimą, aukščiausias arabų komitetas lapkr. 30—gruodžio 2 d. buvo paskelbęs visuotinį streiką. Lapkričio 29 d.—ta diena, kai buvo priimtas UN nutarimas, arabai laiko "liudėsio ir tyronijos diena."

Beveik kiekviename Palestinos mieste kasdien įvyksta tarp žydų ir arabų kruvinių susirėmimų.

Aukščiausias britų komisaras Palestinoje Cunningham kviečia žydų ir arabų visuomenes, kol dar britai esą krašte, palaikyti rimtį ir tvarką. Iš Palestinos britai numatė pasitraukti 1948 m. rugpjūčio 1 d.

Arabų sąjungos gen. sekretorius pareiškė, jog dviejų savalčių laikotarpyje susirinks arabų valstybių atstovai ir taršis kaip kovoti prieš Palestinos padalinimą.

Iš Kairo, Egipto, pranešama, kad ten įvykusios triukšmingos arabų demonstracijos, kuriose buvo reiškami protestai prieš Palestinos padalinimą. Demonstrantai daužė kitataučių krautuvių ir įstaigų langus ir reikalavo ginklų "šventajam karui" prieš žydus. Demonstrantų miniai atvykus prie Arabų Sąjungos centro namų, į balkoną išėjo sąjungos generalinis sekretorius Abbel Rahman Azzam Pasha, kuris savo kalboje ragino arabus ruoštis ilgai kovai ir žadėjo parūpinti ginklų.

ĮVAIRIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— New York Times žinomi, Sovietų Sąjunga Rytinėje Vokietijoje laiko apie 200,000—300,000 vyrų kariuomenę.

— Lapkričio 30 d. Winston Churchill, didž. Britanijos konservatorių partijos vadas, atšventė 73-ąjį gimtadienį. Kažecoms Churchill žada lankyti šes Viduržemio jūra.

— Šventąją Žemę padalino į dvi dalis: žydų ir arabų valstybes. Arabų valstybėje dabar gyvena 804,000 arabų ir 10,000 žydų, o naujoji žydų valstybėje—397,000 arabų ir 538,000 žydų. Jeruzalėje yra 105,000 arabų ir 100,000 žydų.

— Prancūzijos komunistų partijos vad. M. Thorez skunoi iš Maskvos, kur buvo nuvykęs tartis, grįžo į Paryžių ir spėjama, pats ims vadovauti streikui bangai.

— Prezidentas Trumanas apilankė Laisvės traukinį, jau baigusi savo maršrutą po šalį.

— 20 metų kalėti Paryžiuje nuteistas gen. Nogues, Vichy vyriausybės metu buvęs Maroko gubernatorius. Jis nuteistas už akių, ir manoma, jog slapstosi Ispanijoje.

—Pragų, Cekoslovakijoje, vėlsulmita 38 asmenys, kaltinami "šnipinėje" Vakarų valstybėms.

— UN sudarė tarptautinį komitetą, kuris stebės Jugoslavijos, Albanijos ir Bulgarijos pasienius, kad por ten nesiveržtų ginkluotos gaujos į Graikiją.

— Tvirtinama, jog Marshalas savojo plano metmenis su daręs skrysdamas po nenusias.

niuku, kokius moterys nešioja, si... ir labai myli."

Tai primena rusų poetą Puškiną, kuris vieną savo eilėraščių apie rūkančią moterį baigia tokiais žodžiais:

"Kak žalko čto ja ne tabak." (Kaip gaila, kad aš ne tabakas).

Amerikiečiai, kurie prieš karą labai mėgdavo turizmą, dabar nelinkę svetur keliauti.

Kodėl? Todėl, kad jaunimas, kovojęs Pacifiko salose, Azijos ir Europos frontuose, nenori nė girdėti apie keliones aplink pasaulį.

Turėdami laiko ir pinigų, jau nieji turistai dabar greičiau yra linkę ieškoti malonumų po plačiąja Amerika važinėdami. Pagaliau keleiviniams lėktuvams skraidant tolimomis distancijomis, dabar pats turizmas yra žymiai pasikeitęs.

kusios Maskvos konferencijos per Atlantą namo.

— Washingtonas su nepasitenkinimu sutiko sovietų planą su Japonija taikos sutartį pasirašyti keturioms valstybėms. JAV reikalauja, jog ją pasirašytų 11 prieš Japoniją kariausių valstybių.

— Sovietai areštavo vokiečių G. Klarner, sovietų zonos radijo pranešėją. Suėmė už tai, jog beskaitydamas blogai ištaręs vieną žodį.

— Rimtai susirgo Suomijos feldmaršalas Mannerheim.

— Medžioklėje, kurioje dalyvavo ir gen. Franko, peršautas Ispanijos žemės ūkio ministris de Espinosa.

— I Armeniją, paveikti sovietų propagandos, iš JAV grįžo 152 armenai.

— Spėjama, jog gruodžio 13 d. sovietų kariuomenė gali įsiveržti į Saur. Iraną.

— Perėitą savaitę prancūzai iš Prancūzijos išvarė 20 sovietų piliečių, variusių šnipinėjo darba. Išvarytas ir dar vienas sovietinis generolas.

— Ir Dimitrov, Bulgarijos raudonasis diktatorius, pareiškė, jog "atominė bomba daugiau nėra vien amerikiečių kapitalistų monopolis."

—Dar vienas "cominform" susidarė Rytinėje Azijoje. Į jį įeis 7 Tolimųjų Rytų valstybių komunistų partijos.

GEN. JACQUES LE CLERC, vienas iš žymiausių prancūzų militarinų vadų antrojo pasaulio karo metu, šiomis dienomis žuvo Afrikoje, nukritus iš sudegus bomberniui Saharoje.

Popiežius Pijus XII šiomis dienomis pasakė radijo kalbą, kurioje jis kreipėsi į Amerikos katalikus, ragindamas juos dosniai aukoti badaujantiems Europos gyventojams.

Keturi didieji negali susitarti

Keturių didžiųjų užsienių reikalų ministerių konferencijoje Londone negalint sušvietais pasiekti susitarimo, kaip diplomatiniai sluoksniai pastebė, visai galima, jog bus sušaukta 3 didžiųjų—be sovietų—konferencija. Tad tai, kas sutartis bus pasirašyta, suvienijus amerikiečių, britų ir prancūzų Vokietijos zonas.

Šioje konferencijoje Molotovas giriasi atliekams "vienintelio Vokietijos gynėjo vaidmenį," o vakarų demokratijos esančios "imperialistais," kurie pasiryžę Vokietiją padaryti koloniją. Sovietų, girdi, tikslas esąs iš agresyvio Vokietijos padaryti vien taikią ir demokratinę valstybę.

Valstybės sekretorius Marshall, matyt, norėdamas pasikalbėti su Molotovu asmeniškai, priėmė jo kvietimą pavakarieniauti. Kiek pirmiau gen. Marshallas panašų kvietimą buvo pasiuntęs Molotovui, bet šis tada atsakė, pasiteisindamas laiko neturėjimu.

Patys didžiausi optimistai mano, kad iš keturių didžiųjų užsienio ministerių konferencijos nieko gera neišeis. Geriausiai atveju manoma, kad keturi didieji susitaris paskirti ekspertus Vokietijos ir Austrijos taikos sutarčių tekstams paruošti.

Pranašauja Churchillio sugrįžimą 1950 metais

Lords Beaverbrook, laikraščiu leidėjas ir vienas iš britų valdžios narių karo metu, vykdamas į Jamaica salą, Amerikos spaudos atstovams pareiškė: "1950 metų rinkimuose Winston Churchillas sugrįš į valdžią ir tada ekonominės sąlygos žymiai pagerės."

Tarp kita ko, Beaverbrook pasakė, kad Anglijos laikraščiai šiuo metu turi nepaprastų sunkumų dėl popierio trūkumo.

CIO REIKALAUJA PAKELTI ALGAS

Gruodžio 2 d. CIO vadai višais balsais nutarė reikalauti pakelti algas darbininkams, dirbantiems plieno ir kitose sunkiosios industrijos dirbtuvėse. Ta proga, CIO prezidentas Philip Murray pareiškė, kad nuo 1946 m. birželio mėnesio pragyvenimas esąs padidėjęs "virš 23%."

MUSULMONAI PASKELBĖ SVENTĄJĮ KARĄ

Vėliausiomis žiniomis, musulmonų religijos vadai Kaire, Egipte, oficialiai paskelbė šventąjį karą žydams. Rezultate, arabai Palestinos miestuose pradėjo kelti kruvinas riaušes, padeginėti žydų namus, pelniais badyti ir šaudyti žydus Jeruzalėje ir kituose Palestinos miestuose. Be to, protestuodami prieš "šventosios žemės" padalinimą, Palestinos arabai paskelbė trijų dienų generalinį streiką.

SENATAS SUTIKO SKIRTI 597 MILIJONUS DOLERIŲ EUROPAI

Gruodžio 1 d. Senatas 83 balsais, 6 pasisakant prieš, sutiko, jog Jungtinės Amerikos Valstybės tuoj Prancūzijai, Italijai ir Austrijai ekonominiai paramai paskirtų 597 milijonus dolerių.

Dar šią savaitę šį reikalą svarstys Atstovų Rūmai, ir manoma, jog šios savaitės pabaigoje įstatymo projektas bus pateiktas prez. Trumanui pasirašyti.

Vos sužinojęs apie šį Senato nutarimą, prez. Trumanas tuoj telefonu susirio su sen. Vandenbergu ir sen. Barkley ir

jiems padėjo už atsieta balsais, 6 pasisakant prieš, sutarė, jog Jungtinės Amerikos Valstybės tuoj Prancūzijai, Italijai ir Austrijai ekonominiai paramai paskirtų 597 milijonus dolerių.

Senato debatų metu kalbėjo sen. Brooks, kuris taip pat balsavo už šio įstatymo projekto priėmimą, pareiškė, jog prezidento Rooseveltto ir prezidento Trumano "kvaila politika" sudariusi tokią padėtį, jog dabar sovietai Europoje gali "kelti chaosą."

Prieš balsuojant, įstatymo projektas buvo papildytas straipsniu, kuriuo amerikiečių spaudos ir radijo atstovams leidžiama stebėti, kaip toji palieba Europoje bus naudojama.

AMERIKIEČIAI PACIFIKE BANDYS NAUJĄ GINKLĄ

Washingtono kalbama, kad netrukus Pacifike, Eniwetok saloje, amerikiečiai bandys naują, nepaprastą ginklą, kuris, sakoma, yra 10 kartų stipresnis, negu atominė bomba, su žeme sulyginusi Hiroshima miestą Japonijoje.

Šio naujo ginklo paslaptis težinoma siauram mokslininkų rateliui. Vienas valdžios įstaiigos pareigūnas, paklaustas, ar šis ginklas turis ką nors bendra su atominė bomba, tik tiek atsakė: "Jūs galite patys daryti išvadas."

Ryšium su gaudais, kad Sovietų Rusija taip pat turinti atominę bombą, dėl ko Amerikos mokslininkai abejoja, kurie kongresmonai Washingtono jau kalba apie apsaugos būdus atominio karo atveju.

Pavyzdžiui, senatorius Aleksandras Wiley, republikonas iš Wis., pareiškė, kad atominio karo atveju lengvai galėtų būti sunaikintas Jungtinių Valstybių Kongresas. Todėl jis manoma pasiūlyti priimti Konstitucijos pataisą, pagal kurią valdžią būtų suteikta skirti Atstovų Buto narius į žuvusiųjų vietą. Aplamai, jis siūlo valdžios ir legislatiūros decentralizacijos

Tomis pačiomis žiniomis, Eniwetok saloje busiama bandoma ne tik naujas ginklas, bet ir atominės energijos priemonės, susijusios su taikos reikalais.

Naujojo ginklo paslaptį saugoti ir bandymams paruošti pavesta Pacifiko armijos vadui lt. gen. John E. Hull.

Eniwetok salos gyventojai, kurių iš viso esama 447, savanoriškai apsiėmė išsikelti ir apsigyventi kitoje saloje, vadinamoje Ujelang, esančioje 150 mylių atstume. Amerikos Atominės Energijos Zinyba apsiėmė Eniwetoko salos gyventojams atlyginti visus nuostolius ir paruošti visas reikalingas patalpas naujoje saloje, kuri iki šiol buvo regyvenama.

BIJOSI SOVIETŲ INTERVENCIJOS

Washingtono kariniuose sluogsnuose reiškiami baimės, kad užsitiesio arabų šventojų karo atveju, sovietai gali banuoti įsikšti į Palestinos reikalcijos pataisą, pagal kurią valdžią būtų suteikta skirti Atstovų Buto narius į žuvusiųjų vietą. Aplamai, jis siūlo valdžios ir legislatiūros decentralizacijos

Naujo tipo, amerikiečių išrasta, torpėda efektingai sušprogdina submariną. Šiuos bandymus Amerikos laivynas darė su keturiais vokiečių submariniais, netoli Cape Cod, Mass. valstybėje.

Amerikos Lietuvių Savaitė

AR NE PERDAUG, TAUTOS SŪNAU?

SO. BOSTON, MASS. — Tai keletas pastabų dėl straipsnio Airiams milijonai, o lietuviams nieko, įdėto lapkričio 21 d. Vienybėje, kurį parašęs pasirašė Tautos sūnum. Galia, jog autorius kelia tokius klausimus ir kritikuoja asmenis pasislėpęs po slapyvardės skraiste.

Trumpai kalbant, autorius nori įrodyti, kad adv. Jonas Grigalius ir kun. P. Juras yra parsidavę airiams ir nedirba savo tautai. Kadangi ir aš esu to Canney ligoninės komiteto narys, todėl laikau sau pareigą tuo reikau taip pat pasisakyti.

Tautos sūnus, kuris mato tik lietuvius, nemato kitų, be kurių pagalbos ištikrų nieko negalim savo nelaimingai tėvynei pagelbėti. Kas gi padėjo gauti leidimą sukurti BALF'ą, kai to darbo ėmėsi dr. Končius ir adv. Ollis? Vyskupų fondas pirmas per dabartinį Detroito karidiną BALF paaukojo 5,000 dol. Kasgi gi suteikė BALFui, 1947 m. pradedant BALF vaju, \$10,000, jei ne tas pats vyskupas? Iš BALFui suaukotų 236,000 dol. patys lietuviavai suaukojo nevisai 100,000 dol., o visa kita buvo gauta iš svetimtaučių. Vadinasi, mes persilpni be kitų pagalbos.

Atsiminkim dar drabužių rinkimą tremtiniams. Bostone, kai dr. Jakimavičius vadovaujant, buvo renkami tie drabužiai, tai vysk. Cushing paragytos tam reikalui gausiai aukojo ir airių parapiljos.

Nereikia pamiršti, kad lietuviavai Bostone turi 4 advokatus, kurie užima valdines vietas. Manai, Tautos sūnaui, jog tai laimėta iš meilės, šiaip sau. Ne, kas nors turėjo dirbti ir sunkiai dirbti. Savo darbu lietuviavai įgijo politikoje pasitikėjimą. Mūsų advokatai, turėdami tas vietas, dabar dažnai be jokio atlyginimo pasitarnauja mūsų žmonėms.

Tamstos apkaltinimas, mes tas adv. Grigaliui, kodėl jis vyskupui pasiūlė sukelti 25,000 dol. naujai ligoninei, nėra joks prasikaltimas, lygiai kaip kaltinimai ir kun. Jurui ir visam komitetui. Mes tą darbą pradedam mūsų pačių tautiečių, mūsų vaikų gerovei, nes dirbdami Carney ligoninės fondui, mes už surinktas aukas toje ligoninėje turėsime lietuvių vardu kambarį. Tai bus paminklas ateinančiai kartai, bus atsilgynimas savo kaimynams, kurie yra mums dave.

Pasakyti, kad mes galą gaušime, nei kvotos neatliksim la. bal lengva, Tautos sūnaui. Ar mes nesurinkom Bostone 25,000

dol. savo reikalams? Aš manau, surinkom daug daugiau. Tikslai atsiminkim kiek siuntinių kas savaitė iš Bostono išsiunčiama tremtiniams.

Tamsta primeni velionį A. Smetoną, kad mes jam nerodėm pagarbos. Netiesa. Jeigu buvo pranešta, ten visur atitinkamai buvo sutiktas ir daugeliu atvejų ten dalyvavo ir airių vyskupai. Palaidojo velionį Clevelando vyskupas savo katedroje. Airių vyskupas San Francisco išgarsino Lietuvos vardą, įsakęs laikyti už ją specialias pamaldas visose bažnyčiose.

Nereikia tad užmiršti, jog mes gyvename ne vieni, bet verdame ir kunkuliuojam su kitais — svetimšaliais. Su jais turim sugyventi ir kartu dirbti bendrą darbą. Todėl be reikalo imat dejuoti, jog mes pamirštam pabėgėlius, kad mes dirbam svetimiems. Tikslai bendras darbas suteiks daugiau naudos mūsų tėvynei ir BALF.

As laikau, jog nėra jokio nusikaltimo kartu dalyvauti Carney ligoninės fondo komitete.

Stasys Mockus
Stallard iš Whiltersburg, Ky. savo vaiką pakrikštijo 28 vardais. Tur būt, nei vienas tėvų jų visų atmintinai nežino.

ALICE STEPONAVIČIENĖ
Alice Steponavičienės dainininkės, kurios dainuoja Vienybės metiniame koncerte New Yorke vasario 1 d., pasinaudodamos proga, dar duos keletą koncertų ir kituose miestuose. Be Philadelphia Alice Steponavičienės dainininkės vyks ir į Waterbury, Conn., kur joms ruošiamas koncertas vasario 2 d. Alice Steponavičienė, kuri jau daugelį metų gyvena Chicagoje, yra kilusi iš Connecticut.

Gražios vestuvės

PHILADELPHIA, PA. — Lapkričio 23 d. Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Petras Daukas susituokė su panele Alice Matlukaitė. Moterystės sakramentą suteikė kun. V. Vežys.

Pabrolais ir pamergėmis buvo: Edw. Dauginas (B. M.) ir Ruth Daukas, Edw. Sillver ir Lillian Augustine, Leonard Paul ir Lillian Mac Queen. Jau naują prileitoriaus atvedė E. Aleksander.

Vestuvių pokylis įvyko Sv. Kazimiero parap. svetainėje. Vestuviniškai ir svečiai linksminosi iki vėlybos nakties. Linkim jaunai gražiai lietuvių porai gražaus ir malonaus gyvenimo. F. P.

Padėka

Gerb. Redaktorium, malonė, kite leisti jūsų Vienybėje inan pareikšti didelę padėką jūsų geraširdžiams skaitytojams E. Radauskienė, Oakville, ir Albinui Kusliui, Watertown, kurie mane pažinodami tikslai iš rašinių Vienybėje, nebūdami nei giminės, nei asmeniniai pažintami, vien tik geros širdies vedami, man atsuntė po maisto siuntinį, tuo parodydami savo ypatingą dosnumą ir pabrėždami savo palankumą spaudos žmonėms, tuo gražiai įvertindami lietuviškos plunksnos darbą ir suteikdami mums naujos energijos tešti toliau šį darbą. Šu didžia pagarba
Pulgis Andriusis
14b Trossingen, Weidenstr. 1 Germany, French Zone.

Nauja komedija Slaptas ginklas

Tik ką išėjo iš spaudos Jono Steponaičio parašyta 1 veiksmo komedija Slaptas Ginklas. Ji gan lengvai vaidinama. Parduodama po 25 centus. Galima gauti ir Vienybės įstaigoje.

LAI DOTUVIŲ ISTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

STANLEY TOLJUS LIETUVIŠKA UZEIGA
158 N. Main Street
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatack 4864

A D A M S SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinis ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

VILLAGE INN UZEIGA
M. Jurgėlas, sav.
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
1306 Main Street
E. HARTFORD, CONN.
Tel. 8-3732

Norit lietuviškų kalėdinių atvirukų?

BALF turi gražių lietuviškų kalėdinių atvirukų. Jie labai tinka Kalėdų švenčių sveikinimams ir linkėjimams. Atvirukų yra 4 rūšių. Vienas setas susideda iš aštuonių atvirukų (po 2 kiekvienos rūšies) ir kaštuoja tik \$1.00, o šeši setai (48 atvirukai) kaštuoja tik \$5.00.

Kiekvienas gautas už šiuos atvirukus doleris yra tikra auka lietuvių tremtinių vaikams sušelpsti. Tad sveikinkime Kalėdų švenčių progą kiek galėdami daugiausia BALF atvirukais!

Kiekvienas igitas BALF Kalėdinis atvirukas yra gyvas liudininkas geros širdies savo artimo vaikučiui. Skubinkime savo užsakymus: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

SKAITYTOJU ŽINIAI

Nuo lapkričio 1 dienos Vienybės prenumerata metams keleturi doleriai. Be to, pavienio Vienybės egzempliorio kaina dabar bus 10 centų, iki šiol buvusių 5 centų.

Vienybės prenumerata pakeliamu vienu doleriu, atsižvelgiant į tai, kad tiek popierio, tiek kitų spaudos reikmenų kainos yra dvigubai pakilusios.

NAUJIENOS IŠ AMSTERDAMO

AMSTERDAM, N. Y. Lapkričio pirmom dienom buvusi Tag Day, kurią suruošė BALF 33 sk. praėjo sėkmingai. Buvo suaukų darytas iš 40 asmenų komitetas, kurio prysaky buvo adv. A. Stokna, sugebėjęs į šį darbą įtraukti ne vien lietuvius, bet ir svetimuosius, gan žinomus Amsterdamo veikėjus. Buvo atspausdinta ir pasiūsta daugiau kaip 1,000 laišku, o miesto mairas paskeibė tuo reikalui proklamaciją. Nors dienos pastaikė šaltos, ir lietingos, bet rinkėjų netrūko. Jos gavėje surinko apie 800 dol. Per laiškus ešą jau gauta apie 700 dol. Dar ir dabar aukos per laiškus plaukia. Taigi, manoma, kad iš viso susidarys per 2,000 dol. Dėl dele pagarba tenka adv. Stoknai, kuris pavyzdinai visą reikalą tvarkė. Atitinkamai lietuvių Tag Day paminėjo vietinė spauda. 12 lietuvių apie rinkliavą laikrašty buvo įdėję viso puslapio skelbimą. Daug pasiūlymų darbo šiai rinkliavai ir klebonas kun. Raštutis, kuris surūpines baigti BALFo skirtą kvotą.

Lapkričio 15 d. tam reikalui buvo surengta vakarienė. Dalyvavo apie 500 žmonių. Tarp kitų buvo adv. S. Žilinskaitė su mamyte, Šmitai, Rūšienė ir kiti albiniskiai. Vakaro vedėju buvo art. J. Oišauskas. Kalbėjo dr. A. Kinderis, adv. Žilinskaitė, adv. Kristinaitis. Turiau pažymėti, jog adv. Žilinskaitė, nors jauna, bet gera kalbėtoja. Daugiausia šiai vakarienei pasidarė: D. Meleškieinė, A. Mikolaitienė, S. Kupčiūnė, B. Tošgalienė, Vasiliauskienė ir daug kitų.

Kareivių motinų draugija

DETROIT, MICH.

GAY PAREE ŠOKIŲ SALE
Kundrotė ir Kulikauskas, sav.
138 Seven Mile Rd.
Telefonas 9-9836

CHARLES BAR
Ch. Rakauskas, sav.
1508 Springwells

Lietuviams gerai žinomas restoranas
CITY LUNCH
J. KAIRIS, Sav.
42 Millbury St.
Worcester, Mass.

BOSTON BAKING CO.
8 Ames Street
Lowell, Mass.

DREAMWALD CAFE
ST. GONIPROW, Sav.
859 Western Avenue
Lynn, Mass.

EMPIRE LAUNDRY
17-35 Myrtle Street
Lynn, Mass.

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET

Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street
Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT

FAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street
Tel. 8774
HARTFORD AVENUE RESTAURANT
Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

A. VENSKŪNAS

Laidotuvių Direktorius
665 Stanley Street
Tel. 9-1702

BALTIMORĖS PADANGĖJE

Lapkričio 25 d. Lietuvių Savaitė įvyko BALF'o 64-to skyriaus suauktas susirinkimas, kuriame buvo plačiai apkalbėta skyriaus veikimo planai, kaip sėkmingiau būtų galima užbaigti savo kvotą. Dar trūks ta daugiau kaip \$800.00. Buvo pasiūlyta rengti prakalbas. Su manymas priimtas ir nutarta dabar kvieisti poniją Devenienę, kuri ką tik grįžo iš Europos, išrinkta komisija prakalbas rengti.

Jeigu p. Devenienė nesutiktų, komisija ipareigota kvieisti adv. Leoną, velionio adv. Petro Leono sūnų, kuris šiomis dienomis yra laukiamas atvykstant iš Europos. Jis atvyks į Baltimorę pas savo gimines.

Šiomis dienomis vietos amerikiečių laikraščiuose pasirodė keista žinutė, kad senas vaikata, atėjęs į policijos stotį prašė, kad jį padėtų į kalėjimą. Teisėjas jo prašymą patenkino

ir davė jam 15 dienų "poilsio". Vaikata tuo nebuvo patenkintas ir prašė teisėjo didesnės "bausmės." Tada teisėjas nusispysojęs pasakė: Mes visuo met norime, kad mūsų kiljenti būtų patenkinti ir tau duodu 30 dienų." Pasirodo, kad tas vaikata yra lietuvis, 54 m. amž. stuvėjas. Moka nebiologi lietuviškai kalbėti, tačiau tingi dirbti ir vaikatauja nuo pirmojo pasaulinio karo.

Gerai, kad teisėjas neklausinėjo jo tautybės, tai būtų padaręs lietuviams negarbės.

P. P. Jaras

NORI SUSIRASINĖTI

Henrikas Jurevičius, 30 m. amž., viengungis, kilęs iš Kėdainių apskr., Valmončių km., dabar gyvenąs Vokietijoje, nori susirasinėti su Amerikos lietuviavais. Rašyti: H. Jurevičius, DP Camp, Memmingen, Air. port, Germany, US Zone.

WATERBURY, CONNECTICUT

JUOZAS P. LUBINSKAS

Namų Dažymo Kontraktorius
VIDAUS IR LAUKO NAMŲ DAŽYMAS
Sienas išlipina popieromais.

Darbą atlieka patyrę darbininkai.

61 ALDER STREET
Tel. 3-4766

BLUE SHUTTER RESTAURANT

Mūsų patalpos tinkamos balliams vesuvėms ir kitokiems pokyliams

Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.

776-780 BANK STREET
Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP

Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

CHARLES KULAS
Drabužiai vyrams ir moterims siuvami pagal užsakymus
Taip pat taisomi, valomi ir prosijami
698 N. Riverside Street
Telefonas 3-6230

THOMAS MATAS
Real Estate
81 Fox Street

TRAFFIC LIGHT RESTAURANAS
Jonas Marcinkus, sav.
GERIMAI IR MAISTAS
768 Bank Street

CHARLES STRIKULIS
Maisto Krautuvė
851 Bank Street
Telefonas 4170

KRUGELIO Degtinės Krautuvė
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Green ir John Streets
Telefonas 3-9658

BRASSCO BOTTLING CO., Inc.
Ivairios sodės
B. Kasparavičius, sav.
24 E. Liberty Street
ir 21 Bond Street
Telefonas 5-1217

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. rvtė iki 8 val. vak.

Vaistinė
Bender's Drug Store
Paruošiami visoki receptai
VISOKIŲ ROŠIŲ LIKERIAI
Bank Street ir Congress Ave.

BUS STOP RESTAURANT
M. Lekevičienė, Sav.
Geriausji gėrimai ir užkandžiai
821 Bank Street

Laidotuvių Direktoriai
John Deliniks ir Sūnus
17 Congress Avenue
Telefonas 3-6181

Albert J. Bronsky
Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0762 Office 3-1211

CAPOZZI Cleaners and Dyers
Raitinė
69 Congress Avenue
Krautuovės
1 Clay Street
75 Congress Avenue
Telefonai: 3-1123, 3-1124

Princess Ballroom Restoranas

FRANK HAIKO, Sav.
Pietus nuo 11 iki 12
Sekmadieniais nuo 12 iki 8 v. v.
ŠOKIAI KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENI
ROCKVILLE, CONN.
Tel. 1327

HATCHKISS STREET GARAGE

JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

WYOMING HARDWARE AND SPORTING GOODS
LIETUVIAI SAVININKAI
Viskas, kas žvejonei, medžioklei ir namams
7930 WYOMING AVENUE DEARBORN, MICH.

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

ACME PIE COMPANY
J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAISĖMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krautuovėse
2286 E. Milwaukee Detroit, II. Mich.

E. and B. WOODWARD DIST. CO.
LIGHT LAGER BEER
KASTANTAS YASBUTIS, SAV.
744 E. SAVANNAH Tel. Twinbrook 3-2700.1

PHILADELPHIA, PA.
NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN
Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai.
Sakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėsiai.
Barų įrengimai.
109-113-115 NORTH 2nd ST.,

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA

Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.
Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.
1327 W. SOMERSET STREET

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —
3701 Old York Road

GILLIS GELININKAS

PUIKIAUSIOS GELĖS VISOKIOMS PROGOMS
Telegramomis užsakymai visame pasaulyje
N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

PETE'S CAFE

PETRAS GELZINIS, sav.
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
1600 S. 2nd Street Fulton 9-7914

IŠPARDAVIMAS NUOSAVYBIŲ

Gražus taproom ir šokiai salė ir 3 butai
Garazas ir automobilių biznis, einas per 30 metų
100 lotų Merchantville, N. J. Šale golfo laukas
Nuosavybės East Brunswick, Middlesex County, New Jersey valstybėje.
Vasarnamis prie jūros, 10 kambarių ir 2 maudynės.
3 Atlantic Ter., Cape May, N. J.
Taip pat ir daug kitų nuosavybių.

PRANAS LULEVIČIUS

1949-57 N. FRONT ST. PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
VYNAI - LIKERIAI - ALUS
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvaniaios Universiteto

WILLIAM PASCHALL

Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphiaje.
Mes pristatome mėšų ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms.

718 CALLOWHILL STREET
Telefonai: MAIN 7626 - 7458

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

JAUKI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS - VYNAS - LIKERIAI
Kazys Baniušis, sav.
2052 S. 61st STREET - GREENWAY AVENUE
I blokas nuo Woodland Ave. Tel. Saratoga 9-8757

SPOKAS BEAUTY SALON

GARDEN COURT PLAZA - 47th AND PINE
Tel. Sherwood 7-1048, 7-2700

KROMETAL INC.

M. I. DUMSHA, pres.
S. DUMSHA, Treas. ED. C. WASIKONIS, Sec.
Mūsų dirbtuvėje gaminami šie dalykai:

- KRĖSLAI BARAMS,
- ĮVAIRIOS KĖDĖS,
- BALDAI VIRTUVEL,
- ARBA DINETTE SETS,
- MODERNŪS STALAI
- IR KITOKIOS RŪŠIES
- NEDEGAMA MEDŽIAGA
- APTRAUKTI BALDAI

Mūsų gaminių kokybė žinoma visai Amerikai
Kreipkitės šiuo adresu:

KROMETAL, Inc.,

5013-17 MELROSE ST., PHILADELPHIA 37, PA.
Tel.: CUMberland 8-8300.

KĄ AMERIKA GAVO IŠ EUROPOS

Marshallo planas paskirti kapitalo, reikmenų, mašinerijos Europai primena laikus, kada mūsų šalis reikalavo pagalbos iš užsienio.

Neseniai savo kalboje New York Herald Tribune forume, Harold Stassen, buvęs Minnesotos gubernatorius, kalbėjo apie Europos Amerikai teiktą pagalbą...

Po nepriklausomybės karų laimėjimo, pareiškė p. Stassen, tos originalios koalicijos buvo prasiskolinusios, tarpusavy ne sutiko, ir jos neturėjo reikalingiausių reikmenų... Tais laikais kapitalo šaltinis buvo Europa. Europa tada manė, kad rizikinga skolinti naujam kraštui pinigų, kadangi ši nauja šalis per silpna, nepastovi, rubežiai nenustatyti ir vidujinė padėtis neaiški. Bet nuomonė pasikeitė, ir 1790 m. Europa davė Amerikai pagalbos. Prancūzija, Anglija ir Olandija — sluntė reikmenų ir davė paskolų už juos užmokėti.

Europa davė kreditų Jungt. Valst. pirkti reikalingiausių daiktų iš kitų pasaulio šalių. Europa padėjo parūpinti kapitalą viešiesiems projektams Amerikoje. Ji pasluntė didesnę

dali pinigų pastatyti Erie Canal 1817 m. ir 20 milijonų investavo į Amerikos kanalus ir geležinkelius ir kitus viešus darbus, viso veik \$100,000,000, tai šiandien būtų 10,000,000,000.

Pietų valstybėms duoti fondai isteigti vatos augintojų banka.

Didelės paskolos buvo pasiūtos Pensylvanijos, Virginijos, Louisianos, Ohio, Marylando, Mississippi, Alabamos ir Indianos valstybėms. Pav., daugiau kaip pusė kapitalo Alabamos valstybei 1839 m. gauta iš Europos.

Mūsų pirmieji geležinkeliai pastatyti didele dalimi iš užsienio fondų.

Britai investavo ir išvystė žemės ūkį Maine valstybės per Alexander Baring kompaniją. Kasyklų atidarymas, allejaus pramonės išvystymas, tekstilės fabriky ir mašinų įsteigimas buvo galimas tik Europos pagalba.

Europa sluntė ne tik kapitalą į Jungt. Valstybes, bet kartu ir inžinierius, technikus darbininkus, mašineriją ir t. t.

Europa suprato, kad reikia remti Amerikos prekybą.

ALGIRDAS BRAZYS DAINUOS PHILADELPHIJOJE SAUSIO 31 D.

ALGIRDAS BRAZYS
Žinomas baritonas Algirdas Brazys iš Chicago taip pat dalyvaus Alice Steponavičienės dainininkių koncerte Philadelphiaje, sausio 31 d. Be solo dainų, jis dainuos ir simkaus muzikališkame veikale "Nugrimzdęs Dvaras" kartu su Steponavičienės dainininkėmis.

Pasakoja buvę dabar Pabaltyje

(Mūsų korespondento)
Siaurės Vokietijoje teko su tikti vieną vokiečių, dar visai neseniai grįžusį iš rusų nelaisvės.

Apie 10,000 vokiečių karių buvo uždaryta belaisvių stovykloje Estijoje, kurioje buvo ir šis mano sutiktas vokiečių. Stovykla buvo netoli miško ir belaisviai dažnai girdėdavo miške šaudymus. Tai vykdavo kovos tarp rusų kariuomenės ir estų partizanų. Veikdavo ir artilerija.

Estų partizanai keletą kartų puolė vokiečių belaisvių stovyklą, norėdami išvaduoti belaisvius, bet visus kartus buvo atmušti.

Kai šis vokiečių paleido iš nelaisvės, jis buvo vežamas į Vokietiją per Latviją ir Lietuvą. Jis pasakoja, kad važiuojant per šiuos kraštus, niekur stovyklose nematė vietinių latvių ir lietuvių gyventojų. Visur maišė tik rusai. Be to, ir laukuose nematė žmonių judėjimo. Atrodė, kad visi žmonės dar miega, nors jau būdavo ir dienos metas. Bs.

RUSUS IŠGĄSDINO DEGTINĖS BONKOS

Neseniai Sovietų ambasados rūmų prieganyje, Romoje, buvo rastas pakietas, kuris sukėlė paniką. Manydami, kad tai bomba, ambasados tarnautojai tuojau pašaukė policiją, kuri atrišo pakietą ir rado tokį raštelį: "Nebijokite, tai — ne bomba." Pakiete buvo keletas bonkų degtinės.

Vaidiulis Zenonas, iš Skuodo vals., ir jo sūnus Edvardas bei dukterė Ksaveria.

Valentinavičiūtės Jadvyga ir Veronika, ištėkėjusios už šaltio ir Kondratavičiaus iš Paplės val.

Vdovičenko Lyda, Eugenijus ir Jurgis, gyv. Chicagoje. Geigaudiškis val., gyv. Chicagoje.

Zilinskas Teofilus, Petro ar Povilo sūnus, iš Troškūnų val. Zilionis Antanas, s. Jurgio, iš Selrijų val., dirbdavo laidotuvių biuruose.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsilipti į Consulate of Lithuania 30 North LaSalle Street, Chicago 2, Illinois

IEŠKOMI

Saldzius Adomas, s. Petro, iš Vyžuonų vals., gyv. Chicagoje.
Šapkus Pranciškus, iš Akmenės val.
Savickaitė Elena, gim. Amerikoje, gyv. Lietuvoje su tėvais iki 1933, kuomet grįžo į Ameriką.
Savickas Jonas ir Mykolas, s. Mykolo, iš Tryškių mst., gyv. Brooklyne, buvo grįžę Lietuvon, prieš karą vėl atvyko Amerikon.
Serksnas Pranas iš Simno v. Seštakauskas Jonas ir Norbertas.
Seštakauskai Kazys ir Marė. Šiborkis Kazys, iš Klovainių par., gyv. New Yorke.
Šideikis Stepas, iš Platelių v. Silkinaitė Julijona, ir Domielė (Dankienė), dd. Teodoro, iš Tryškių par., gyv. Chicagoje.
Skabickas, Stačiūnų val. Būvo sugrįžę Lietuvon.
Skoldys Stanavagė, Bronislova, gyv. Mahanoy City, Pa.
Smailis Rapolas, ir Smailytės Monika (Masė), Marija (Mania) ir Antanina (Ancia). Smailių vyrų pavardės nežinomos.
Snabičiūtė — Jankauskienė.

Uršulė iš Vilkaviškio aps., gyv. Grand Rapids, Mich.
Sopys Juozas.
Sotkus Pranas.
Stalvičiūtės Elenos, pusseserės ir giminės.
Stanovagė Petras ir Antanas ir Bronislova (Skoldys), gyv. Mahanoy City, Pa.
Stogis Frank, iš Vaškių val.
Sulcaitė Marijona, d. Roberto, gim. Liepojuje, gyv. Šiaurės Amerikon atvyko 1922 m. vyro pavardė nežinoma.
Svambarytė Gracija.
Tamoliūnienė Baltuškaitė, iš Marijampolės, gyv. Chicagoje.
Taroziėnė Emilija, iš Naumiesčio ar Svėkšnos val.
Tilvikas Saliamonas, s. Antano, iš Kulių par., gyv. Chicagoje.
Zukauskienė, mirusio Juozo Zukausko našė, ir jos dukterė Bronislova, kurios vyro pavardė nežinoma.
Usavičius Stasys ir Monika (Petronaitė).

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE

N. E. Cor. 16th and Spring Garden
Phone —
Business LOT-8662, LOT-4967
Residence Cheltenham 2562

Leo and Vickie's Cafe

Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.
1700 S. Water Street
Tel. Howard 7043

Maloni lietuviška užeiga

VYNAS—LIKERIAI—ALUS
Joseph Kodes, Sav.
2553 North 2nd Street

WILLIAM VALAITIS

Visokerpias automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas

Antanas Zvirgaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue
Tel. Belgrade 6-5113

JONAS TUNAITIS

Maloni Lietuviška Užeiga
301 W. Susquehanna Avenue
Tel. Regent 6-3555

Spokas Electric

ELECTRICAL CONTRACTING RADIO REPAIRS
Refrigerators - Radios - Lamps
Amelia A. Spokas, Sav.
5021-23 Baltimore Avenue
Telefonas AL 4-5067

PETER DAVIDONIS

Vynai - likeriai - alus —
2327 Brown Street

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga

Antanas Miežis, sav.
2207 North 2nd Street

Lietuviška Užeiga

Juozas Valonas, sav.
5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA

Likeriai—Vynas—Alus
North East kampas
Frankford ir Girard Avenues

ANTHONY MARTIN

Restoranas ir Baras
3759 North 7th Street

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži lopytėla, erdvi salė su baru, pakelievingiems suteikiama natvynė—viskas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirėmę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN FUNERAL HOME

2016 ALLEGHENY AVE., PHILADELPHIA 34, PA
Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liudėsio valandą prasmę kreipkitės į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

URITIS HOTEL

BARAS IR RESTORANAS
Jurgis Uritis, sav.
200 N. Main and Coal Streets SHENANDOAH, PA.
Tel. 2902 - 2804

VICTOR ELENAUSKAS

Vynas - likeriai - alus
Perka-parduoda senus automobilius
61 WATER STREET, New Philadelphia, Pa.
Tel. Silvercreek 2961

A. K. KLIMAS

Likeriai - vynas - alus
353-355 Newcastle Street Minersville, Pa.

NEW YORK BAKING CO.

J. Grabauskas, sav.
Lietuviška duona ir pyragai
SPRING IR 5-TH STS., FRACKVILLE, PA.
Telefonas - 127

SIMON DRANGINIS

KIRPYKLA
57 Water Street New Philadelphia, Pa.

S. BULOTA

Batai ir Vyras Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA.
P. O. SILVER CREEK, PA.

KALĖDŲ ŠVENTEMS DAR GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKAS PLOKŠTELES:

- 16256 Ar aš tau sese — Ulonai
- 16221 Kur lygūs laukai — Sutems tamsi naktuzėlė
- 16284 Kam šerl žirgelį — Kai aš turėjau
- 16307 Geležinio Vilko maršas — Marš, marš kareivėliai
- 16309 Kai aš turėjau kaimę mergelę — Būk vyras — Polka
- 16312 Lietuviškos liaudies dainelės — Part II
- 16315 Griuvėsių gėlės — Našlaitės-kapas — daina
- 16318 Marijampolės Polka — Gardus alutis — valcas
- 16324 Aš berniukas — Suzana

Visas šias plokšteles galite gauti

BEAM SOUND & RADIO LABS.
123 HAVEMEYER STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
W. J. KUCHAS, savininkas Tel.: EVergreen 7.5653

PAULIONIS MOTOR CO.

PLYMOUTH, DODGE AUTOMOBILIAI
DODGE SUNKVEZIMIAI
Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatų dalys ir taisyimas.
521 - 23 EAST CENTRE ST., SHENANDOAH, PA.
Telephone 2-0862

SMITH PHOTO STUDIO

414 North Centre Street
POTTSVILLE, PA.
Phone 3995-J

DAILEDAS MARKET

PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
1069 WYOMING AVENUE EXETER BORO, PA.
Telephone Pittston 1216

SILVER LAKE PACKING CO.

J. C. Kveragas, sav.
Namuose paruošta kiauliena, veršiena ir jautiena
137 FRANKLIN AVE., SCRANTON, PA.
Tel.: 4-6185 - 6186

VIENYBĖ

„Šaltas Karas“

Ką reiškia, kad Senatas to- kia didžiule balsų dauguma nutarė suteikti 597,000,000 do- lerių pagalbos Prancūzijai, Aus- trijai ir Italijai?

Pirmiausia, tai reiškia, kad šiuo klausimu lengvai susitarė demokratiai su respublikonais. Bet kodėl abi partijos taip lengvai susitarė?

Tų trijų Europos valstybių pagalbos reikalavimai buvo susitarta, svarbiausia, todėl, kad joms tikrai yra reikalinga skubi pagalba. Be to, ši skubi akcija Senate rodo, kad Euro- pės padėtis, akivaizdoje gre- siančio komunizmo pavojaus, yra tikrai desperatiška. Ypač pavojinga padėtis yra Prancū- zijoje ir Italijoje, kur komunis- tai dabar bando sukelti civili- ni karą ir, žinoma, pasiglemž- ti tų kraštų valdymą. Ūkinę tų valstybių padėtis šiandien yra tokia, kad tų kraštų gyventojų skurdas — geriausias komuniz- mo sąjungininkas. Tik ūkiniai bent kiek atkutus, tos valsty- bės galės būti atsparios komu- nizmui.

Štai kodėl Amerika skubinosi tiesti pagalbos ranką toms valstybėms.

Bet tai dar ne viskas. Pagal Marshallo planą, kurio Kong- resas dar nesvarstė, Europos pagalbai, Amerika turėtų skir- ti net 20 milijonų dolerių. Tai pasakiusi suma, prieš kurią išblunksta ir šie Senato skiria- mi 597 milijonai dolerių, kuriu- likimo, beje, dar neišsprendė Atstovų Butas.

Kalbant apie Europą ir jos pagalbą, Amerika nežali pa- miršti ir Kinijos, kuri jau dau- gjiau, kaip dešimt metų ka- riavo. Pirmą Kinija kariavo su japonais, dabar ji kariavo su komunistais, kuriuos uoliai

Minėtinos sukaktys

Lapkričio 26 d. sukako 45 me- tai, kai mirė poetas vyskupas Antanas Baranauškas. Jis mi- rė 1902. XI. 26 Seinuoze, savo vyskupijos sostinėje. Savo apy- gausioj poezijoj vysk. Baranauš- kas labiausiai pagarsėjo Anykš- čiu šilelio poema. Dar jis buvo matematikas ir šv. Rašto ver- tėjas.

Prieš 125 m., tai yra, 1822 m. lapkričio 30 d. Rasenuoze gimė aušrininkas ir vienas iš pirmųjų mūsų dramos rašyto- jų Aleksandras Fromas Gūzu- tis, miręs 1900 m.

1912 m. gruodžio 4 d. Kijeve mirė poetas Zigmās Gaidama- vičius — Gėlė. Mirė sulaukęs vos 18 m.

Prieš 40 m. mirė rašytojas Jonas Bilūnas. Jis buvo gimęs 1879. III. 3 ir mirė 1907 m. gru- odžio 8 d. Zakopanėje. Buvo apysakų rašytojas ir dargi po- etas.

Mintis, Vokietija: — Charak- teringa tai, kad atėties numa- tymas ir iniciatyva užbėgti kri- zei už akių kilo ne tuose kraš- tuose, kuriems grėsia krizės pa- vojus, bet JAV, kurios pasiry- žusios vargstantiems kraštams padėti.

remia Maskva. Jeigu Maskvos inspiuojami komunistai nu- žalėtų nacionalistus ir pasimū- veltų valdžia Kinijoje, tai nesun- ku išvaizdinti, „kas tada liktų iš Azijos. Tiesi, Amerikos ir ki- tų demokratinių valstybių ko- va su komunizmu anaipol ne- sibaigia Europoje.

Su komunizmu Amerika da- bar varo „šaltą karą.“ Be abe- jonės, tai pigiau, negu „karš- tas“ karas, kuris reikalauja milijonus gyvųjų. Tik galima, kad ši kara dabar veda viena Amerika, kurios turėtų šaltiniai taip pat nėra neišsemiami.

Keturių vėjų pastabos

Užsilikę Lietuvos diplomatai iš peties dirba, kad sudomintų ir atkreiptų pasaulio dėmesį į Pabaltijo tragediją.

Klebanamos Washingtono du- rys, kur vis liepiama palaukti. Girdi, dar ne laikas. Lankoma- si UN rūmuose. Bet iki šiol ši pasaulio įstaiga kurti ir serga kitom ligom. Įteikti mūsų me- morandumai ten, tur būt, tik sau lisis archyvuose.

Sykiais ir limi galvoti, ne jau gi visą valdžią dabar laiko pa- griebe šėtonas.

Beje, dažnai mums šitų žo- džių taria amerikiečių politikai ir didžioji spauda. Vienas iš tų bičiulų, tai New York Times, kuris dar neseniai drąsiai ir energingai, ryšium su min. Za- deiko įteiktu Jungtinėm Tautom memorandumu, savo skiltyse reikalauja pagaliau pa- kelti balsą prieš Sov. Sąjungos okupaciją. Ši reikalų girdi, kai jau UN generalinis susirink- baigia darbą, turi svarstyti Ma- žasis Ansamblietas, kaip pirmą savo bandymą, ir įrodyti, kad jis sugeba atlikti savo uždavi- nius, kuriems įsiai įsteigtas...

Ir tikrai nėra pasaulyje di- desnio nusikaltimo, kaip tylėti ir nematyti, ką Sov. Sąjunga daro užgrobtuose Pabaltijo ša- lyse.

Dar primintina, jog New York Times, vienas iš tų dien- raščių, kurie savo įdėtuose Eu- ropos žemėlapiuose sąžiningai atžymi Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes.

Iš Nelės Mažalaitės Devyniu Balų apysakos: Mes esame iš tų tautų, kurios nelabai mo- ka linksmintis truputį neap- svaigę...

Viskas labai teisingai, tik žo- dį truputį reikėtų išmesti...

Šiandien iškraustyti nuoml- ninkai iš buto iš tiesų ne bet

kokia problema. Ji sunki ir be- veik neperkandama, nors tau ir verkiant reikėtų.

Esti ir kitaip. Brooklyne štai prie vienos šeimos buvo prisli- gaudę vos iš Europos atkelia- vusi porėlė. Ir jie gyveno sau laimingai. Bet štai nei iš šio, nei iš to, viena gražią dieną jauniems ant stalo raštelis: „Tuoj išsikraustykite ir ne- klauskite kodėl.“

Ir išėjo. Į teismą? Ne, kitur, pakol vėl ras raštelį: išsikraus- tykit tuoj ir nekluskit kodėl...

Europoje, o ypač Vokietijoje, dabar didžiausias bajoras — badas. Girdi, nuo jo šią žiemą, kuris dar neseniai drąsiai ir energingai, ryšium su min. Za- deiko įteiktu Jungtinėm Tautom memorandumu, savo skiltyse reikalauja pagaliau pa- kelti balsą prieš Sov. Sąjungos okupaciją. Ši reikalų girdi, kai jau UN generalinis susirink- baigia darbą, turi svarstyti Ma- žasis Ansamblietas, kaip pirmą savo bandymą, ir įrodyti, kad jis sugeba atlikti savo uždavi- nius, kuriems įsiai įsteigtas...

Ir tikrai, anot giesmės, gink- mus, Viešpatie, nuo trijų daly- kų: bado, maro ir karo, tai mes laimingi būsim.

Neseniai Indijoje gimė dvi naujos valstybės, dabar vėl dvi šventoje Žemėje. Šios dvi pa- starosios — UN dukros.

Indiole liejasi kraujas, lie- sis ir Palestinoje, nes toks jau gimimo būdas.

Iš Parnaso į Tarybų Lietuvą atsibaladoto nauja muza. Mat- tv, pagal Stallno penkmečio planą...

Tom pareizom pašauktas „orezidentas“ Paleckis. Jis na- bažas vargsta su dp.

Šis poetas graudena: Be Lietuvos jūs tik niekas, tik silekas, Lietuva buvo be jū- su ir bus. Be Lietuvos jūs dar- bas ir lėgos nyks ir tautai be- pėdsako žus.

O, poete, mes visį lėktum, kad net užsikimštų visi keliai, jei ten būtų Lietuva, o ne Ta- rbybų (...terbų) Lietuva.

J. Valtys

GRĮŽĘ IŠ SOVIETŲ RUSIJOS BEVEIK NUOGI (Vienybės bendradarbio Vokietijoje)

Vienas suvalkietis lietuvis, LP' o siuntą, davė žmogeliui se- patekęs į rusų nelaisvę, buvo atsidūręs tolimoje šiaurėje. BL- jodamas rusų keršto, neprisli- pažino esąs lietuvis, bet užsira- sė vokiečiu. Kai jau nebeteko sveikatos ir nebegalėjo sunkiai dirbti, bolševikai jį paleido.

Nužadamas, kad jo šeima yra atsidūrusi Vokietijoje, pa- traukė jį į Vokietijos šiau- rė. Netoli Danijos sienos vieno- je geležinkelio stotyje jis išli- po iš traukinio ir pasuko į mies- tą šeimai ieškoti. Žmonės pa- matė jį, traukėsi iš kelio ir di- delėmis išplėtomis akimis se- kė jį, traukdamai pečiai.

Ir kur gi žmonės nesistebės, kad jis nebuvo panašus į žmo- gų, bet atrodė kažkoks lauki- nis ar beprotis. Visas suvargęs, apžėlęs, vos besilaikęs ant ko- jų, kad smarkesnis vėjas jo ne- apterštų. Drabužiai jau buvo tieki suplyšę, kad baisu žiūrė- ti. Lopus ant lopo, o ir lopusse skyklės. Be to, ir purvini. Vos besilaikė ant kūno. Batų vi- sai neturėjo ir ejo basas. Visi matė jį stebėjosi ir kraipė pe- čiais, ką bolševikiškas „rojus“ padaro iš žmogaus.

Kadangi jis atvyko į Vokie- tiją tik šią vasarą, tai į DP tarpą nebuvo priimtas ir UNR. RA, o dabar IRO parama ne- galėjo pasinaudoti. Buvo apgy- vendintas vokiečių pabėgėlių stovykloje, nors kaip lietuviai ir čia sunkoka. Aplink svetimi, šnairuoja, nuolat prikalšoja, kodėl jis nelina pas saučius lietuvius, bet ką žmogus pada- rys, kad į lietuvių stovyklas, kaip neturincio DP teisių, ne- prilima. Ir patys lietuviai čia negal padėti, nors ir labai no- rėtų priimti į savo tarpą.

Vargšas gėdijosi su savo su- plyšusiais iš bolševikų „rojaus“ atsivežtais drabužiais išėit į miestą. O geresnių gauti nebu- vo iš kur. Kartą išėjo pasidal- ryti į miesto šukšlyną. Ir ką gi, miesto šukšlyne rado vokie- čiu išmestą vieną švarką. Pa- kėlė jį, žemes išpurė ir apžiū- rėjęs pastebėjo, kad nors ir blo- gas, suplyšęs, bet buvo geresnis už jo iš Rusijos atsivežtą. Parsinešė, namo, žmona išmaz- gojo, aplopė ir dabar žmogelis vaikščioja jį apsvilkęs. Vadi- nas, iš Rusijos grįžusiej nelai- mingieji sau drabužių turi ieš- koti vokiečių šukšlynuose.

Sutikęs jį patariau kreiptis į lietuvių stovyklą, gal galės kuo padėti. Tiesą, gavus vieną BA-

apdėvėtas kelnes, švarką ar palta, kad jie, perplaukę van- denyną, atkeliuotų čia į Vokie- tijos šiaurės užkampį. Dabar ruduo, prasidėjo šaltas oras, ir žmogelis, grįžęs iš bolševikinio „rojaus“, vaikščioja nuo šalčio susitraukęs. O dirbti reikia lau- ke, kad išlaikytų dar savo 3 mažamečius vaikučius. Iš už- darbo drabužiams nieko nelie- ka.

Tikras vargas. Vokiečių na- ciai buvo prievarta išvarę ap- kasy kasti. Bekasant apkasus, rusai apsupo ir į nelaisvę nu- varė. Ten dar daugiau vargo- toko iškęsti, kol neteko sveika- tos. Pagaliau vėl teko atsidur- ti svetimame krašte, savo šei- mos beleškant. Šeimą susirado, bet vargo paliktą neišstengia. Svetimoji padangė nešildo, sve- timos rankos neglosto. St.

RAMYBĖ DOSNIOS ŠIRDIES ŽMONĖMS

Artinasi Kalėdos. ramybės ir džiaugsmo šventė. Nuo Atlanto ligi Pacifiko sužėręs kalėdinės eglutės, skleisdamos aplink sa- vę melė ir šilumą, tikėjimą ir viltį. Milijonai žmonių džiaug- sias sulaukę tų švenčių ir sius padėkos žodžius Aukščiausia- jam Meilės Skleidėjui, prašy- dami tikros ir pastovios taikos sau ir visai žmonijai.

Lietuvių tautos nariai, de- ja, ne visi galės tomis šventėmis pinai pasidžiaugti, ne visus juos atlankys Kalėdų Senelis ir ne visi turės žibančią eglutę ir sotesnį karnį ant kalėdinio stalo.

Šimtai tūkstančių mūsų bro- lių ir seserų ištremti jėga ir prievarta iš savo numylėtos tė- vų žemės į tolimąjį, šaltąjį Si- birą žiauriam likimui ir mir- čiai, o kiti vėl klaidžioja, kaip šesėliai po Europos griūvėsius, be šiltesnės pastogės, suplyšū- stais drabužiais, alkam ir iš- blyškę. Jų vaikučiai jau kelini- ti metai, kai nemato Kalėdų Senelio, nei jo taip laukiamų dovanėlių. Jų eglutės tamsios ir liūdnos, kaip jų vargana da- lia, nes jie neturi kuomi jų pa- puosti nei žvakučių uždegti.

Jų vargais ir nelaimėmis pats dangus beidžiasi į mūsų širdis ir jausmus, į mūsų arti- mo melę ir gerą valią. Džiau- giamės, gyvendami šalyje, kur visko yra su pertekliumi, ku- nuolat uždirbama naujas pinig- gas ir galima juo laisvai pasit- naudoti kam tik norima. Ta- čiau nepamirškime, kad už tai turime būti dėkingi ne vien

Kun. Dr. J. B. Koncius, BALF pirmininkas

Take it or leave it

VITALIS BUKŠNAITIS

The local Red Rag went to town again on your New York Correspondent in the Thanks- giving issue of Laisvės English Page in Frank Stulgis' "Believe Me" column. I quote Frank's effusion in its entirety: "In a recent Tėvynė, Vitalis Bukš- naitis relates how he won the war for his country while all the dirty reds who parade on May Day in their old army uni- forms were only MP's while he was a petty officer. We hate to take up a lot of space in this paper telling of the achievements of those whom VB calls dirty reds..."

At this point, I simply can't resist the impulse to interrupt and ask Frank to stop talking through what hat he possesses long enough to tell his readers just when I ever called any one a "dirty red." Let's not mis- understand the issue, dear rea- der. It's just that I never be- fore considered calling a com- munist a "dirty red" until Frank himself suggested that it might be an appropriate application. Heretofore I've evidently erred in referring to these people as "misguided fel- low-travelers following the communist party line." If it please Frank to be known as a "dirty red," that's the way it will be from now on.

But let us continue with the quote from Comrade Stulgis' column: "VB alsį says that be- fore officially ending the war, we should have cleaned up on those who helped us clean up on the Germans and the Japs. Dropping a couple of atomic bombs where it would do the residents of the Kremlin most good is suggested. Well, Bill Mauldin, the famous cartoonist once said, you will never see a combat soldier bragging of his deeds on the front. We have seen this from our own experience, too..."

I have no apology to make regarding the "suggestion" Frank mentions in the preced- ing paragraph because it is not exclusively my own, but one which was shared by my shipmates aboard the USS George A. Johnson (DE-583), all of whom saw action in the Mediterranean, the Atlantic, the Pacific, and in the Philli- pine invasion, and all of whom were extremely proud of their contribution toward the ulti- mate victory. I don't know what Bill Mauldin has to do with this particular discussion, but if what he said about combat soldiers (as quoted by Frank Stulgis) is true, it is no wonder that we had to depend upon the Navy to win the war in the Pacific. Incidentally, Frank just what personal "ex- perience" are you talking about?

Frank's Thanksgiving column continues with: "Vitalis' column in Vienybė still carries his picture in a U. S. Navy uniform. It's about time he showed a little more modesty there, too." And of course, this is the biggest laugh of all. If I were as immodest as Frank Stulgis suggests, I most cer- tainly would have had a new photograph made since my discharge two years ago, one which would at least show my present features to best ad- vantage, rather than have that smudgy blot atop my column which often makes me wonder if it is really my photograph or that of a ton of coal. The fact is that I've been just too darned lazy to have a new photograph made.

But let us continue with the quote from Frank's column: "VB in Tėvynė constantly brags about the non-political organization, the SLA (Lithua- nian Alliance of America). At the same time, the paper attacks everything that ever was progressive in the SLA in America or anywhere else in the world. There are many progressive people in the SLA. How about tolerating their views, too? Vitalis knows just how political everything in the SLA is. He writes a regular column for the official publi- cation and he doesn't do it for peanuts..."

Now wait a minute, Frank. Never have I ever asserted that the Alliance is a non- political organization. On the contrary, I have often pointed out that the Lith. Alliance of America was a unique Lithu- anian fraternal organization in that its members represent- ed a democratic cross-section of Lithuanian America, since membership is open to all Americans of Lithuanian de- scent, regardless of faith, creed, or politics. And the views of these people are not only toler- ated, but sought during biennial conventions of the Alliance, because that is the democratic manner of making decisions. Of course, there is a good deal of political monkey shins indulged in during elec- tions and conventions of the Alliance. Isn't the same thing true in any other organiza- tion? As for working for pean- uts, who does, except monkeys and elephants? I certainly do not consider myself in either category, Frank, do you?

"We know that Vitalis is opposed to the views of the Naujienos and the Naujienos editor Pius Grigaitis has the present SLA regime quaking in their boots lest they offend him," continue Frank Stulgis in his astonishing column. "This obviously include Vita- lis Bukšnaitis who disagrees with PG politically. We dare him to devote a column to ex- pressing his views which are contrary to PG's on matters concerning the SLA organiza- tion. Unless Vitalis has already knuckled down, he may do it, but his column would fly out of Tėvynė's window so fast he wouldn't know what happen- ed."

What manner of silliness is this? In one breath the Commie apologist admits that Dr. Grigaitis and I do not see eye to eye, politically and in the next, it is suggested that am quaking in my boots "lest I offend him." What must I do in the next, it is suggested that I in my Tėvynė column I speak for myself and express my own ideas of what is best for the Lith. Alliance of America? Do they expect me to take the next train to Chicago so that I can, without further ado, seek out Editor Grigaitis and kick him in the shins and bash his teeth in?

Now let's get the record completely straight about one thing: before I agree to write for any publication, there is one item in the agreement upon which I have always in- sisted ever since I started to write, some fourteen years ago, and that is: my material is never to be subject to censor- ship of any kind, and the first time any such censorship is exercised, my agreement with (Nukelta į 5 pusl.)

LIETUVOS IR LENKIJOS RESPUBLIKOS ŽLŪGIMAS 1795 M.

Rašo istorikas POVILAS STUOPIŠ

Pradžioje truputį daugiau kaip 150 metų nuo Lietuvos ir Lenkijos respublikos paskutinio padalinimo. Per tą laiką lietuvių ir lenkų tautos išbuvo per 100 metų svetimųjų valdžioje, maištavo, kol paskum abi skyrėms susikūrė savo valstybes. Didžioji Karo aušros ir jų vėl neteko per paskutinį pasaulinį karą. Lenkija 1939 m. buvo vėl padalinta, o Lietuvą 1940 m. sovietinės Rusijos okupuota. Šiandien jos dar tebėra sovietinės Rusijos globoje arba visiškai jos valdžioje. Kai kurios įvykių ir padėties analogijos tuomet ir dabar ir pati 150 metų, kaktis skatina mus tuos įvykius paminėti.

Kodėl dvilypė federatyvė Lietuvos ir Lenkijos respublika iš tikrųjų žlugo? Juk toji respublika buvo toli gražu nemaža valstybė: nuo pat Rygos jį tęsėsi b e m a ž 1 1 g i Juodųjų jūrų, nuo Vitebsko ligi Ponomanės ir turėjo 725,000 kvadratinį kilometrų plotą. Ji buvo daug didesnė kaip bet kuri versalinė Europos valstybė, išskyrus Rusiją. Vokietija prieš šį karą turėjo 550,990 kv. km., Ispanija — 504,710 kv. km., o kitos valstybės dar mažiau. Respublika turėjo ir daug gyvenotojų, daug žemės gelmių turty ir derlingiausios žemės. Žmonės buvo darbštūs ir šviesiniai, kaip Rytų Europoje. Lenkijos valstybės tradicijos siekė net X amžių, o Lietuvos — XIII amžių. Vidurinė Europa buvo kaip ir neišsivaizduojama be Lietuvos ir Lenkijos. Abi valstybės jau nuo seno laikėsi drauge. O vis dėlto jos žlugo. Kodėl?

Lietuvos ir Lenkijos respublika sužlugdė vidinės ir išorinės aplinkybės: vidaus netvarka ir nepatogi geopolitinė padėtis. Silona respublika trimis atvejais okupavo trys kaimyninės valstybės.

Valstybės apsiginti savo egzistencijai reikalinga turėti pakankamai didelę ir paruoštą kariuomenę. Bet, deja, respublika jos neturėjo. Jos neturėjo ne tik dėl to, kad jau nuo 1717 m. Rusija savo globos garantijomis leido turėti Lietuvai tik 6,000, o lenkam tik 18,000 kariu. bet ir todėl, kad nebuvo iš ko kariuomenės sudaryti: višutinės karo prievolės dar nebuvo, bajorija i kariuomenę neidavo, o kariuomenė valstybė samdydavo iš savo kraštų ir svetimų kraštų. Bet didelė kariuomenė pasamdyti nebūdavo iš ko, nes išdas beveik visados būdavo tuščias.

Valstybės išdas gausių ir nuo latinių pajamų neturėdavo. Pagrindinis krašto turas — žemė — priklausė bajorijai, bažnyčiai ir valstybei. Bet bažnyčios turiai valstybei neturėjo jokių prievolių. Bajorija valstybei tik tiek teduodavo, kiek ji savo seime nusitardavo. Tuo būdu respublika buvo ir be kariuomenės ir be pinigų — pačių svarbiausių dalykų — valstybei ginit.

Respublikos priekyje buvo karaliai, bet jis būdavo bejėgis ir valstybę valdyti ir ją patalstyti. Jis būdavo abiejų šalių bajorijos renkamas — renkamas tas, kuris arba daugiausiai žadėdavo, arba pažėrdavo, kam reikia gausiai pinigų, arba kuri ginklo jėga primedavo. Tuo būdu bejėgiai bajorijos samdiniai tikrai valstybei reprezentuoti ir nereikšmin goms mechaniskom funkcijoms atlikti.

Valstybės šeimninkas juridis kai buvo dvilypis Lietuvos ir Lenkijos dviejų rūmų seimas: senatė būdavo vaivados, kaštelionai, ministeriai ir vyskupai, o atstovų rūmuose — bajorijos rinkti atstovai iš pavletų. Seimas turėjo teisės viską padaryti, bet dešimtmečių bėgyje buvo taip susitvarkę, kad nieko nepajėgdavo padaryti. Jo nutarimai turėjo būti daromi visais balsais. Jei kuris seimo na-

delėm kariuomenė ir agresyvia politika — Rusija, Prūsija ir Austrija. Respublikos egzistavimas tarp tokių kaimynų ir tame "dalybų amžiuje" buvo tik atsitiktinis dalykas. Reikia greičiau stebėtis ne tuo, kad respublika žlugo, o tuo, kad ji dar taip ilgai išsilaikė. Ir respublika išsilaikė tol, kol kaimynai varžėsi ir nesutarė: kai vienas tiesdavo rankas, tai pakeidavo balsą kiti, o kai vieną kartą susitarė, tai respublika, itas akmuo nuo kalno, nesulaikoma nuriedėjo i pražūtį, ir tai daugiausia dėl vidinės netvarkos, kuri buvo grynai lenkiškos kilmės ir kurią pasisavinino ir Lietuva, drauge dėl to su Lenkija nuriedėjusi i tą prarają.

Rusai, prūsai ir austrai 1795 m. sausio 24 d. sutartimi galutinai pasidalino visas respublikos žemes taikos, meliės ir savivaldinių gerovės motyvais: Prūsija gavo Mozūriją su Varšuva, sritis i šiaurę nuo Bigo Lietuvos Suvalkija ir truputį "Krokovos sritis, Austrija — Vakarų Galicija ir Mažąją Lenkiją, o Rusija — Kuršą, Lietuvą ir likusias sritis i pietus. Lietuva (nuo 1815 m. ir Suvalkija), pavadinta šiaurės Vakarų Kraštu, ilgam liko rusų valdžioje priespaudoje.

Taip galutinai prieš 150 metų žlugo didelė Lietuvos ir Lenkijos valstybė — respublika, iš vidaus suėsta netvarkos ir pribaigta stiprių susitarusių kaimynų.

KULTŪROS KRONIKA

— Ką tik iš spaudos išėjo rašytojo dr. Viliaus Storasto — Vydūno veikalas Kalėjimas — Laisvėjimas. Tai netolimos praeities atsiminimai. Spaudoje ir kitas darbas — vertimas iš sanškrito kalbos Bhagaved Gita. Čia lyrinis kūrinys. Baigia rašyti naują, publicistinę formoj, veikalą Tauresnio žmogaus užtekėjimas.

— Didžiojoje Britanijoje Lietuvos šiuo metu pradėjo leisti biuletėnį, kuris kitais metais numatomas padaryti laikraščiu.

— Goettingeno-Meno Galerija buvo suruošusi Europos graikų darbų parodą, kurioje dalyvavo tik penki geriausi paaltiečiai grafikai: lietuvių — Viktoras Petravičius, Paulius Augius, Teleforas Valius ir Vaclovas Ratas ir estų — Eduard Wilrait. Vokiečių spauda plačiai ir teigiamai rašė ir įvertino su nusistebėjimu, kad tokios mažos tautos turi pasaulinio masto grafikų. Neseniai Wuerzburge buvo suruošta vokiečių dailininkų apžvalginė rušens paroda, kurioje dalyvavo 50 dailininkų, tap kurių ir lietuvių tapytojas Liudas Vilimas, žavės 4 darbus. Vokiečių spauda, įvertindama parodą, pabrėžė, kad geriausiai pasirodė lietuvių dailininkas. Dar dalyvavo iš svetimtaučių: italas ir latvis, bet prasčiausiai pasirodė Prancūzų zonos pašto ženklų konkurse pirmąją premiją laimėjo prof. dailininkas, grafikas Vytautas K. Jonynas, net spauda pamini, kad tai gražiausi Europos pašto ženklai.

Bolševikmetis

Rašo Ats. pulk. ALEKSANDRAS USPENSKIS

(Tęsinys)

Džiaugiamės galėsią pakvėpuoti grynu oru ir turėsią progos pamiklinti kojas. Gusarai visi paskolinome po truputį drabužių ir jis šiaip taip galėjo išeiti laukan. Pasivaikščiavimo klausimas buvo padalintas i daugelį mažų gardelių, lyg kokiems žvėims. Gardeliai nedideli 5x10 m dydžio. Dar tamsoka. Skubame viso, mis kryptimis greit vaikščioti, mindžiodami minkštą sniegą.

Pasivaikščiavimo metu pastebėjome pro langą pažįstamą pulkininką B., kuris buvo anksčiau areštuotas, ir kalbėjo, kad jį išvežė i SSSR. Taip pat buvo neteisingas gandas, kad išvežė generolą Kur., kurio balsą išgirdau greitai pasivaikščiavimo gardelyje. Priziūrėtojo prašydavom prailginti pasivaikščiavimo, bet jis atsakydavo: — Negalima!

Saldiam sustiprėjus, mes greit pasivaikščiavimo kieme susaldavome, nes buvome vasaris. Kai apsiirėję, todėl prašydavome greičiau mus įleisti kameron, bet ir vėl išgirdavome: — Negalima!

Mums nepataikė iš šalio dantis ant danties, mes laktome po gardą, dauzome rankomis, trimame ausis ir nosis. Vienas mūsų perpykęs ėmė bėstis i duris, bet atėjęs čekistas ėmė mus barti ir grasino triukšmadarius pasodinti karcerin. Aš nušalau kojos pirštus.

Gavome vieną neblogą senesnio amžiaus prižiūrėtoją lietuvį, kurį praminėme "ūkininku." "Ūkininkas" mūsų kameral duodavo valgio likučiu, beveik visai nežiūrėdavo pro vinkelį kameron ir išleisdavo be eilės ruošon, kam buvo būtinas reikalas. Jam būdint dienos metu buvo galima garsiai dainuoti. Chemikas, gusaras ir aš sudarėme trio. Dainuodavo me ivairias daineles, primenančias kalinio dailią pav. Saulė teka ir vėl leidžias, o kalėjime tamsu...

Dabar pikičiausias prižiūrėtojas yra Raudonas šalikas, kuris pradėjo tarnybon atėti išsigėres ir nemigęs, taigi piktas. Jam susimailydavo visa tvarka. Nespėjus atsikelti turėjome eiti ruošon, o vos ten nuėjus jau vėlą grįžta.

Kartą einant ruošon aš užmiršau sudėti rankas užpakalyje ir neatkreipiau dėmesio i Raudonojo šaliko žodžius:

— Rankas užpakalin! Rankas užpakalin! Maniau, kad jis sako kam nors kitam. Staiga grįžti jį smarkiai šaukinant.

— Tai ką? Reikės tau prancūziškai pasakyti? — ir iš visų jėgų smogė kumščiu i šoną. Aš pasverdėjau ir vos vos nesudribau. Negalėdami pasiepti savo susijaudinimo, užsistojo kameros draugai:

— Kaip tu dristi mušti ligotą žmogų?! Pašaukit vyresnįjį. Pašaukit korpuso vyresnįjį!

Raudonasis šalikas užtrenkė duris ir užrakino. Gusaras ilgai iš visų jėgų jas daužė, bet niekas neatėjo. Korpuso vyresnysis atėjo tik po vakarienės ir mūsų nė žodžio nepaklausė piktai pareikšė:

— Kadangi sumtasis nepaklausė prižiūrėtojo isakymo, tai prižiūrėtojas turėjo teisę pavartoti jėgą, — pasakęs užtrenkė duris ir nuėjo. Draugai norėjo kreiptis i kalėjimo viršininką, bet aš atkalbėjau, nes buvo žinių, kad tokiais atvejais besikundžiančius izoliuodavo vienute, kur prižiūrėtojas galėjo be liudinkų kalinį mušti kiek tinka. Vienas toks išvartas iš proto triukšmaudavo karcerio kiurais dienas ir naktis...

Bet štai vėl nakėia iš kalėjimo raštinės atėjo prižiūrėtojas ir perdavė man pasiskaityti laišką. Laišką perskaiciau du kartus. Žmona rūpinosi mano sveikata, o tarp kitko parašė: "Ką aš daryčiau, jeigu būčiau viena, jeigu ne

Paulius, taip kad mes dabar galime būti visiškai ramūs. Už tave ir kitus meldžias cerkėje. Aš sveika ir t. t." Padėkojau prižiūrėtoju, atidaviau laišką, ir jis išėjo.

Kameroje vėl didžiausias nusteimas: ant ras laiškas! Vaznelis aiškino, kad kalėjime, matyti, yra penktoji kolona, kuri veikia. Aš paaiškinau, kas yra Paulius. Tai yra žmonos giminaitis, gyvenęs užsieny. Matyti jo pagalba žmona mano išvykti ir ištraukti mane.

Šita žinia stipriai apsidžiaugė Vaznelis, bet ir man kilo nemaža vilitis, kad pateksiu išvaizduojančių tarpan, nežiūrint 58 paragrafo straipsnių. Po šito laiško nuotaika pasitaisė.

KALĖDOS KALEJIME

Artinasi Kalėdų šventės. Mes dalijamės iš pūdziais, kaip kuris praieidome šias šventes. Prisiminėme ramią šeimyninę šventę, eglutę, dovanas... Dabar viso tai nėra... Atėjo Kudicos. Koridoriuje ramu. Pro pravirą langelį girdėti bažnyčių varpal. Mes atskirti nuo savųjų... Svečias pasakoja, kad jis seniau priklausęs kalinių globos draugijai, kuri Kalėdų šventė mis parūpindavo neturintiems kaliniams i vaizrių dovanų. Dabar viso tai nėra. Bolševikai artimo meliės nepripažista, iš jos juokiasi.

Kūčių vakarą išgirdome koridoriuje triukšmą. Atnešė netoli mūsų durų stalią ir kėdes. Galvojojame, nejaugai bolševikai dalys kalėdines dovanas?

Atdaro duris. Mus šaukia koridorium. Už stalo sėdi du čekistai ir dvi čekistės. Kiekvienam užpildo žinių lapą. Ta proga sužinojau, kad mano pavardė buvo klaidingai užrašyta — "Benskyj". Žinių trūkumą patvirtinome savo parašais ir pirštų nuospaudomis. Vėl išsiuozojome rankas. Štai kokias Kūčias mums suaruosė bolševikai! Nuotalkas pataisyti aš atpasakojau Gogolio Kalėdų naktį, kurią dažnai skaitydavau literatūros vakaruose. Kameros klausytojai turėjo skanaus juoko. Tą vakarą kiekvienas pasistengė ką nors įdomesnio papasakoti, tad nepastebimai sulaukėme "Gulki!"

Užmigi greit negalėjau, nes rūpinausi, o dėl žmogia šią savaitę nieko neatnešė, ne vė apie save žinios. Gal jau sumirta?...

Vėliau sužinojau, kad žmona tą dieną išlėis turėjo sunkių rūpesčių. Iš butų komitijos jau buvo įsakyta per 24 valandas išsikraustyti iš Kauno i provinciją, o priešingu atveju bus nubausta 1,000 rb. pabaudos arba 3 mėn. kalėjimo.

Gavusi tokį pranešimą, žmona nemiegojo visą naktį. Dieną nutarė žūt būt kreiptis i vokiečių konsulatą, kuris išdavė pažymėjimą, kad ir jos butas bei baldai yra vokiečių konsulato globoje. Su tuo raštu žmona kreipėsi i Vykdomąjį Komitetą, kuris išakymą pakėitė. Pirmoji Kalėdų diena. Išplovus kameras, prižiūrėtojas isakė išeiti koridorium. Mūsų laukė keturi čekistai, kurių vienas suriko: — Nusirengti! Drabužius sudėti prieš save ant grindų, nusirengti pilkai!

Prasidėjo krata. Reikėjo iškelti rankas, pritiupiant pakelti kojas ir t. t. Ilgai žiurnėjo mūsų drabužius, išpaustė visas metalines sagas, išvarstė batų rankštėlius. Gerokai sušalusius mus nuvarė ruošon ir uždarė. Tuo metu krėtė mūsų kameras. Jaudinomės dėl kai kurių likusių kameroje dalykų: padirbtos adatos, siūlių ir kaulinio peiluko.

Grįžė kameron radome baltąją netvarką, viskas buvo suversta, sukausta. Pradėjus tvarkytis, atnešė pietus. Klausėme, kiek žmonių yra gretimioje kameroje. Šitai sužinojome iš pliamų samčių skaičiaus. Baigėme tvarkytis po pietų. Peiluką ir siūlus čekistai paėmė, bet adatos nerado.

(Bus daugiau)

Prezidentas Trumanas su Fred M. Vinson, vyriausioju JAV teisėju, lanko Laisvės traukinį.

Take it or Leave it

(atkeita iš 5 pusl.)

the publication is automatically terminated. This has been true during the fourteen years that my column has appeared in Vienybė, during the lifetime of Lithuanian American Week, and during the year in which my "Look At The Record" column has appeared in Tėvynė. So far no editor has felt it necessary to abrogate this agreement. I am satisfied that any opinions expressed in any of my columns were exclusively my own, and that there was no need for discussing the advisability of publishing them with any one. My material is invariably submitted directly to the compositor or linotyper, and the editor of the newspaper in which it appears rarely sees any of my stuff until it is actually published. After all, my material appears in newspapers which are not guided and governed by those who are guided and instructed by the Kremlin.

'VAIZDELIS' IŠ ŠIŲ DIENŲ VILNIAUS

Atsitinka taip, jog Vilniaus keleviniais autobusais pradeda važinėti maišai. Pilni, kažin kuom prikimšti maišai sėdasi i autobusus ir važinėja tarytum tikri keleiviai skubą i darbą ar iš darbo. Svarbiausia, kad maišai dažnai turi pirmenybę prieš mus, žmones, nežiūrint to, kad maišai vyksta i turgy, o mes — i darbą.

Nebūtų reikalo apie tuos maišus kalbėti, jei jie mus, kelevius, gyvenančius tolimame Basanavičiaus gatvės gale, artai Užvingio, diena iš dienos nepersekiotų. Išvaizduokite: rytmetį mums reikia vykti i darbą, o konduktorė, atidarius autobusą duris sako: — Pirmoj eilėj maišai!

— O kodėl, — sakom, — višumet maišams pirmenybė, ne žmonėms?! Kaip tat suprasti! Konduktorė piktai sušnypstė ir dar pikčiau trinktelėjo prieš mūsų nosis autobuso durimis. Autobusas, pavažiavo šešeta metrų, surinko ant šaligatvio stovėjusius maišus ir nurūko aukštyn...

Tiems, kurie turi laimę nevažinėti autobusais, gal bus ne aišku, sakys, fantazija, kaip važinėš negyvi maišai! Žinoma, vieni maišai negali važinėti. Važiuoja dvigubi maišai, kitaip sakant užmiesčio spekuliantai, kurių lupikiški grašiai vaizuoja minėtus autobusus ir net keičia jų maršrutą.

(Tiesa, Nr. 199)

Vienybės metinis koncertas Sekmadienį, vasario (February) 1 d.

Programoje: Alice Steponavičienės dainininkės ir ba rintonas Algirdas Brazys

WEBSTER SALEJE NEW YORKE

Pradžia 4 val. popiet

East 11th Street ir Third Avenue

Moterų Pasaulis

DEVYNI BALAI

APYSAKA

Rašo NELE MAZALAITĖ

(Tešiny)

— Ir — ir tu nieko nenori pasakyti? — klausia ji aštriai. Ir labai lengvai jis atsako: — Aš noriu pasitraukti nuo visų durų, už kurių tu gali rasti ką nors gera.

— Jonai — sušunka ji, ir paškui kalba sausai ir ramiai. — Nevisiška taip — aš nepradedu jį įsimylėti, aš nebuvo baili gusi jį mylėti. Atsimeni, kai tu pasidarei man nuosidrus, geras pažįstamas, aš pasakiau tau, kad buvo vienas žmogus — kad — kad aš esu turėjusi meilę.

— Tai yra tas pats? Ne, ne, tu neturi man nieko aiškinti ir papasakoti, — sako ji tyliai. Jis pasitraukė nuo durų ir atsėdėjo kampe. Fotelis yra gilus, ir sviesa nekrinta ten, ir atrodo, kad nieko nėra ščia, ir ji kalba viena, stovėdama ka- jutės viduryje.

— Tas pats, — sako ji kietai. — Tai yra tas pats. Aš buvau nevisai tiksliai savo pasaky- me: meilūžis aš neturėjau nie- kuomet. Tai buvo — tai yra ma- no buvęs vyras, išskirtas vyras. Bet man atrodė, bus geriau pa- sakius, kad kadaise trumpam laikui buvo kažkas kaip šešė- lis mano gyvenime — negu skustis, kad esu pamesta. Dvi- dešimts ketvirtus metus ėjau, kai mes vedėm, ir po nepilnų trejų metų — viskas buvo baig- ta. Man yra liūdna sakyti — ir atsimeni, kad aš jį baisiai mylėjau. Jis apgaudinėjo mane su dainininke, jis buvo taip įsi- mylėjęs ją, kad kviesdavo į mū- sų namus, kaip artimiausią sve- čią — ir jos dainavimai aš tu- rėjau akompanuoti. Laikyti sa- vo namuose svečią, kuris tave nuodija ir būti jam meilū — yra klaidu. Ir pagaliau jis pa- reikalavo skirtis ir vedė ją. Aš džiaugiuosi, kad mūsų vaikas buvo trumpai teišgyvenęs — jis mirė paprastai ir greitai kaip jo tėvo meilė man. Ir aš nebe- turėjau nieko prisiminimui, net pavardės, kurią jis atsiė- mė. — Ne, jis nebuvo blogas, bet yra žmonių, kurie būdami puikius darbininkai, visuome- niškai, padorūs žmonės — sa- vo veiksmuose yra vaikai — jis buvo toks Viskas, ko jis užsi- geidžia, turi būti jam neatsi- žvelgiant į nieką. Kelsta — ji mąsto, — tokie žmonės taipgi mylimi.

Jis tyli, ir atrodo, kad nėra čia, tačiau ji kalba:

— Ir dabar šitas susitikimas, šitas staigus susitikimas — tai pritenkė mane kaip žaibas, ir aš niekuomet taip nieko nebū- jau, kaip dabar pati savęs.

Kažkas įsiveržė iš kertės, kaž- koks balsas į šią kalbą — ro- dos kas suspaudė rankas taip, kad subarskėjo kaulai.

— Ir čia jis pamatė mane, visiškai užmiršta, pamatė svei- ką ir laimingą, ir kažkoks lėgi- dis sukūrė jame gaisrą. Jis vaikšto paskui mane ir kalba lyg pamisėlis. Jis pats atsako už mane į mano klausimus, jis ne karto nesiklausė, ką aš gal- voju apie tai.

— Aš žinau, — sako tyliai iš kampo tamsoje, — aš girdėjau. Tu nori grįžti pas jį?

— Ar tu nori mane pavary- ti? — sako ji nuolankiai ir švel- nai.

— Nedrįsk taip kalbėti, Ka- role, — ateina šnabzdėsų.

— Aš nebuvo užmiršusi: tie patys skaudieji jaunieji metalai, kai viskas vyko, aš nemokėjau užmirkti net šalia savęs. Tai gyveno manyje kaip svajonė a- ple kažkokį nusikendusį miestą, kaip — ir ne, nemoku pasaky-

Alice Steponavičienė lankėsi New Yorke

ALICE STEPONAVIČIENĖ

Praeitą savaitę New Yorke lankėsi žymi viešnia iš Chica- gos, žinoma muzike ir chorų vedėja, Alice Steponavičienė. Viešnia buvo apsisistojusi pas Tysliavus New Yorke, kur pra- eito šeštadienio vakarą susirin- ko keletas jos draugų ir pažis- tamų tarp kurių buvo Lietuvos operos artistė Vl. Grigaitienė su dukra Valerija, S. Čerienė. Mulks su vyrų ir k. Paviešėjus keletą dienų, viešnia praeitą sekmadienį išvyko atgal į Chi- caga.

Kaip žinoma, ateinančių me- tų vasario 1 d. Webster Hall, New Yorke, įvyks Vienybės kon- certas, kuriame dainuos Alice Steponavičienės dainininkės ir vaidins Stasio Šimkaus muzi- kalinį veikalą Nugrimzdęs Dva- ras.

MOTERIS LAIMEJO LITERATŪROS KONKURSĄ

Mikties laikraštis, Vokietijo- je, norėdamas atžymėti sukak- tūminius lietuviškos knygos me- tus, buvo paskelebę literatūros konkursą geriausiai novelei pa- rašyti, kurioje būtų pavaizduo- ta lietuvių kova už laisvę arba būdingas tremties gyvenimas. Buvo skirtos 3 premijos.

Pirmųjų dviųjų premijų vi- sai neskirta, nes visiškai tobu- lų novelių nerasta. Paskirta tik trečioji, kuri teko dar nepagar- sėjusiai rašytojai Laimėi Še- tokienei. Konkurse iš viso da- lyvavo 19 rašytojų, ir iš jų ge- riausiai pasirodė moteris.

Žib.

Lygių žmogaus teisių deklaracija

Eleonora Rooseveltienė Jung- tinių Tautų žmogaus teisių ko- misijai paruošė deklaraciją, kur visiems žmonėms visose pasaulio dalyse reikalaujama lygių teisių.

Pagal šią deklaraciją visiems žmonėms turi būti suteikta laisvė ir teikiama vienoda is- statymų apsauga. Žmogus tu- ri turėti teisę laisvai kalbėti, pasikeisti žiniomis, daryti susi- rinkimus ir tikėti. Niekas ne- turis teisės žmogų pavergti, priversti dirbti sunkiuosius darbus ir t.t.

Šios deklaracijos tekstą su- daro 400 žodžių. Ji bus svars- toma JT žmogaus teisių komi- sijos posėdyje Genevoje.

APIE LIETUVIŠKĄ AUKŠĄ — GINTARĄ

Dėl savo grožio, lengvo ap- dirbimo būdo ir kitų savybių gintaras buvo žinomas įvai- rioms tautoms jau nuo seniau- sių laikų. Ypač gintarą buvo pamėgę lietuviai. Dar ir dabar mūsų liaudyje gausu pasakų ir padavimų, iš kur gintaras at- siradęs. Gintaro karoliai — gra- žiausi lietuvių papuošalai.

Lietuviai apie gintarą turi sukūrę toki padavimą. Ešą Bal- tijos jūros deivė Jūratė pami- lusi žmogaus sūnų gražuolį Kastytį ir jį parsikvietusi į sa- vo gintarinis rūmus jūros dug- ne. Beje, apie tai sužinojęs, Per- kūnas užtat labai užsūrūstinęs. Savo žaibais jis sugriovęs gin- taro rūmus ir nužudęs Kastytį, o Jūratę prikalęs prie vienos rūmų sienos, kur ji ir dabar teberaudanti, o Baltijos bangu- dabar išmetamas gintaras esąs tu gintarinis rūmų skeveldros bei Jūratės graudžios ašaros.

Ne vienas mūsų poetų, pasi- naujojęs šiuo padavimu, yra su- kūręs eilėraščių, iš kurių la- biausiai populiarius Maironio Jūratė ir Kastytis.

Gintaras, mokslininkų nuo- mone, yra susidaręs iš suakme- nėjusių sakų, ištėkėjusių iš spygliuotų medžių. Šie medžiai, spėjama, plačiai augę Baltijos pajūryje.

Jau naujaisiais akmens am- žiais gintaras buvo paplitęs Vo- kietijoje, Skandinavijoje, Prū- su ir Lietuvos pajūryje. Iš jo buvo dirbama karoliai, kitoki papuošalai, gyvulių ir žmonių primityvios figūros.

Svarbiausiais gintaro aruo- dais laikomi Baltijos jūros pa- kraščiai, kurio gintarą pirmie-

LUDMILA JANKOVCOVA

Tai pirmoji moteris Cekoslo- vakijoje, pasiekusi ministerio posto. Ji yra pramonės minis- teris

PAGARSEJUSI ŠOKEJA

Išraiškos meno šokio srityje Vokietijoje pagarsėjo jauna šo- kėja lietuvaitė Janina Kvies- cinskaitė, šokio vakarus ren- gianti ne vien lietuviams, bet ir vokiečiams. Ir vokiškoji spau- da apie jos šokio meno lygį ra- šo gana šiltai.

Sveikas vargšas yra laimim- gnis, negu ligotas karalius.

MES

LIETUVAITE — KINO ARTISTE

Gloria Elwood, viena iš Hol- lywoodo kino artistų, yra lie- tuvaitė. Ji šią vasarą buvo pa- kviesta vaidinti viename Chi- cagos, o dabar Philadelphiajos teatre. Carusel veikale ji vai- dina vieną iš pagrindinių vaid- menų.

LIETUVISKA KALEDŲ EGLAITĖ CHICAGOJE

Chicago Museum of Scienc and Industry suruoštoje kalė- dinių eglučių parodoje tarp 21 tautos dalyvavo ir lietuviai. Buvo pašokta tautinių šokių, pagiedota kalėdinių giesmių. Sėkmingai šiame pasirodyme dalyvavo ir Alice Stephens Ste- ponavičienės dainininkės. Pro- gramai vadovavo J. Dauzvar- dienė.

APSIGYVENO DETROITE

Neseniai iš Europos atvykusi poetė Alė Rūta Nakaitė Arba- čauskienė apsigyveno Detroite. Ši jauna poetė Vokietijoje iš- leido eilėraščių rinkinį.

ŠEIMININKĖMS

Dabar obuolių sezonas. Ne tik žali, bet ir kepti obuoliai sveika valgyti. Štai vienas obuolių kepimo būdas: perplauk obuoli perpus, išimk griaužį, apibarstyk cukrum, sumaišytu su cenanonu, užpilk vandeniu ir kepk apie valandą. Kepti obuoliai esti dar gardesni, jei juos aptepi plaktu kiaušiniu baltymu.

CRANLYN BEAUTY SALON

IEVA BAJORIENĖ, vedėja

Jeigu norite gražiai ir elegantiškai sukuoti plaukus, aplankykite Ievos Bajorienės grožio salioną. Išbandykite jos priežiūroje teikiamą PERMANENT WAVE.

Pasiteiraukite ir apie naują natūralų meto- dą suplonėti. "Gyroducting" pagalba Jūs galite turėti gražią ir grašią figūrą. Išbandykite.

60 Henry Street, kamps Cranberry
BROOKLYN, N. Y.

JAUNYSTEI

Bėgi — nepabėgi —
Aš tave seku,
Skubame juk dviese
Zydinčių tuku.
Aš — visa tavoji,
Tu — visa mana,
Platus norai moja —
Aš ir tu jauna,
Tu — gėlė gražiausia
Iš gėlių visu,
Jei tave sugausiu —
Zemėj bus šviesu.
Vardas tau — Jaunystė,
Vėjų mylima.
Tau žiedai nevysta,
Švinta sutema.
Šypsni tavo gražu,
Spindintį nešu.
Tu nebūk mirażas —
Sekt tave gražu.
Bėgi — nepabėgi —
Aš tave seku,
Skubame vis dviese
Nuostabiū tuku.
Ona B. Audronė

ARTISTĖ ANNA KASKAS

PUIKI KALEDOMS DOVANA — ANNA KASKAS naujai įdainuotų lietuviškų dainų plokštelių albumas, kurių dar galima gauti Vienybės redakcijoje. Kaina—5 dol., su persiunti- mu—\$5.50.

THE Kings County SAVINGS BANK

Isteigta 1860
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.
Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Kad gautumėt nuo \$25 iki \$500 dovanoms ar kitom išlaidom padengti netų pabaigoj—
PRISIRASŲKITE PRIE 1948 M. KALĖDINIO KLUBO DABAR!
Galima taupyti nuo 50 c. iki \$10 reguliariai kas savaitę, pradėdant dabar... Kitais metais, lapkričio mėn. Jūs gausite nuo \$25 iki \$500. Šiame klube nemokomos jokios kitokios duoklės.

IVAIRENYBĖS

1946 m. JAV buvo gauta 57 bilijonai kvortų pieno, 6,9 proc. šio pieno kiekio, tai yra 3,816-000,000 kvortų, buvo sunaudota gaminti ledams (ice cream).

Didžiausią pasaulyje saksofoną yra pagaminęs vienas skardžius iš Danville, Ill. Tas saksofonas turi 16 pėdų ilgumo vamzdį ir sveria 80 svarų. Kai jį pučia, dreba namas.

Vienas senatorius iš Vidurinių Vakarų Washingtono gavo 4 pėdų ilgumo ir 3 pėdų platu-

mą atviriaiskį. Girdi, tai didžiausias atviriaiskis pasaulyje.

Kasmet kiaulytė (mumps) JAV serga 160,000, tačiau dar trečdalis ligonių nežino, jog jie serga.

Dar apie 47 proc. viso JAV ploto neturi savo žemėlapių.

Milwaukee buvo iškeptas pyragas, svėręs pusę tono, kurį valgė 4,000 žmonių. Šio pyrago pelnas buvo paskirtas kovai su vaikų paralyžiumi.

JAV suvartoja 45 proc. viso pasaulio metalo produkcijos.

Atstovų Būto pirmininkas Joseph W. Martin lankosi "laisvės traukinyje," Washingtone.

Nauji ir seni emigrantai Brazilijoj

Pateko į mūsų rankas, Vo. kietijoje leidžiamas lietuvių sąvairastis Tėviškės Garsas Nr. 74, kurį bevertant, metėsi į akis gana didokas straipsnis apie lietuvių emigraciją Pietų Amerikoje, parašytas Vl. Vijeikio. Kadangi tai liečia Brazilijos lietuvius, prie kurių ir aš priklausau, negalėjau jį praleisti neperskaityti. Tačiau perskaitęs, tiesiog apstulbau, kad tas žmogus, vos koją įkėlęs į Braziliją, jau drįso daugiau negu paniekinančiai apie Brazilijos lietuvius atsiliepti. Pavyzdžiui, šioj straipsnio pradžioj skaitome:

"Daugumas lietuvių, kuriuos sutinkame Pietų Amerikoje, čia gyvena jau per dešimtį metų. Nevienas laiko save dideliu Lietuvos patriotu, nors konkrečiai, be kalbų, nieko tuo tikslu ir nenuveikia. Jų vaikai, o ypač gimę Brazilijoje, lietuviškai nekalba. Kažkokios lenties sprendimu, čia susisipietė daugiausia tamsiausias lietuviškas elementas, kuris Lietuvoje nesutūlo, ar tai dėl palaidesnio gyvenimo ar dėl savo nesutramdomo būdo."

Toliau skaitome: "Yra čia šiek tiek ir vadina. mos inteligentijos, kuri, žinoma, visiškai neatinka šiai sąvokai. Šią dalį sudaro daugumoje su kasomis iš Lietuvos bėgę arba kitokiais darbeliais pasižymėję asmenys, kurie net ir čia bandė tęsti savo veiklą."

Arba kitoj vietoj sakoma: "...Vis labiau prieimi išvados, kad Pietų Amerikos, o ypač Brazilijos emigracija ne tik ne teikia Lietuvos reikalams, bent šiuo metu, didesnės reikšmės bet atvirkščiai, jai dar pakenkia. Todėl atrodo šią dalį tekty visiška nurašyti ir nuostolius arba tiesiog amputuoti, kad — žaizda nepakenktų visam kūnui."

Pirm negu ką rašyti, reikia tą reikalą gerai patirti — su juo susipažinti, o tuo labiau, norint kolonijai aprašyti, reikia joje pagyventi ir tik, tada, gal jau bus galima atsargiai imtis darbo. Bet ne taip, kaip pasiėgė Vl. Vijeikis, kuris visai nepažindamas Brazilijos lietuvių kolonijos, o jau ėmėsi ją — pvardyti: tamsiu lietuvių elementu, pabėgusiems su kasomis iš Lietuvos, kenkėjais Lietuvos reikalams ir t. p., žodžiu, blogesnių už Brazilijos lietuvius neberasi. Žodžiais švaistytis, kaip Vl. Vijeikis švaistosi, galima tik turint negėdintą faktų ir rimtą pagrindą, kurio Vl. Vijeikis, deja, neturi.

Jis savo minimame straipsnyje tarp kitko dar rašo:

"Materialinė Brazilijos lietuvių padėtis nėra tokia gera, kaip jie patys apie tai mano, viską matuodami 1920 metų Lietuvos mastu. Ir jeigu kuris pajėgia užsidėti skrybėlę, o sek madienį išgerti bonką alaus, tai jau save laiko nežemai pakilusiu. Tačiau jau iš kelių žodžių matyti, kad jiems dar

trūksta net tos, nors primityviškos, bet sveikos nuomonės, kurią turi mūsų paprasčiausias kaimietis."

Dar kitoj vietoj sakoma: "Dabartinė lietuvių emigracija nei iš tolo nepanaši į senąją ir reikia sukaupti visas jėgas, kad išlaikyti tą europiejinę ir patriotinę dvasią, kuri yra išsinešta iš Lietuvos. Nors ir mažiausias priartėjimas prie senosios emigracijos yra dvasinė mirtis."

Is to galima konstatuoti, kad, kaip ten bebūtų ir kaip aukštai paukšteli beskraidyty, bet pasisotinti jis vis tik priverstas nutūpti žemėn. Taip yra su paukšteliu, taip yra ir su Vl. Vijeikiu. Kaip nesistengti nuo senosios emigracijos atsipalaidoti, kad išlaikyti, kaip jis sako, tą europiejinę ir patriotinę dvasią, bet atvykęs Brazilijon, pirmausiaj puolė ne kur kitur, bet kaip tik prie tos senosios emigracijos, kuri jį prigliaudė.

Kai dėl "patriotinės dvasios, išvežtos iš Lietuvos," tai, jei ji buvo vežama tik tikslu, kad jos vardu vien šmeižti senąją emigraciją, tai sveikiau būtų buvę, jei ta dvasia būtų likusi Lietuvoj. Senoji emigracija, be gero, nieko kito naujajai nėra padariusi. Pavyzdžiui, ne paslaptis, o visiems yra gerai žinoma, kad senieji emigrantai daug naujokų — išvietintųjų priglaudė pas save, kitiems surado darbus geriau mokančiuose fabrikuose ir imonėse, kurie turėjo giminių — prisiglaudė prie jų. Kai kurie lietuvių prekybininkai ir verslininkai atidarė net ilgalaikius kreditus. Neperdėsi pasakydamas, kad daug senųjų emigrantų — paprastų darbininkų, jau gali pavydėti kaimurams naujiesiems. Tuo būdu, naujųjų padėtis daug geresnė, negu, kad buvo savo laiko senųjų emigrantų iš Lietuvos. Tik galima, kad jau girdisi nusiskundimų, kad naujieji, anot ir V. Vijeikio, ne visada yra nuosirdžiai dėkingi.

Brazilija. Vytautas.

"GRAZIAUSIA LIETUVIŲ VIETA NEW YORKE"

Taip kalbama apie naujai atidarytą **ZEE JAY BAR and GRILL** 108-12 Jamaica Ave., Richmond Hill 18, N. Y. Taip, pas mus — didžiausias gėrimų ir maisto pasirinkimas: alus, vynas, degtinė, pusryčiai, pietūs ir vakarienė. **UŽKANDŽIAI — VISĄ LAIKĄ** Bet kodėl jums patiems neįsistikinti? Kviečiami. **ALBINAS J. ŽEKIS IR JUOZAS MULEVICIUS, sav.** VIRGINIA 9-9824

Būdami Far Rockaway aplankykite **THE TROUVILLE Barą ir Restauraciją** 1849 GREENPORT RD., FAR ROCKAWAY, N. Y. Tel. FAR Rockaway 7-0434

FRANK FISCHETTI'S CHOP HOUSE Vynas - Likeriai - Alus Kada esate piknike Dexter Parke prašome aplankyti mus 75-02 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. Michigan 2-9785

BOWNE BAR & GRILL J. VALEN, Jr., savininkas *Sohiai kiekvieną šeštadienio vakarą Salė šeimyninėms pramogoms* 43-74 Bowne Street Flushing, N. Y. Tel. FLushing 9-9532

AIDONE Galite gauti savo apylinkės vaistinėje *AIDONE nuostabiai greitai pašalina galvos skaudėjimą, neuralgiją ir šiaip muskulu gėlimą* **F. A. Urban** 61-02 GRAND AVENUE MASPETH, L. I., N. Y. Telefonas HA 8-7407

STEAMBOAT INN A. KASMOČIUS, sav. Puiki vieta žiemos ir vasaros iškiloms. Salė parengimams ir vestuvėms, taip pat susirinkimams. Vasaros metu sodas piknikams ir salė **DIDŽIULIS BARAS** Įvairūs importuoti ir vietiniai gėrimai. 91 STEABOAT RD., GREAT NECK, L. I. Tel. Great Neck 1546.

HUDSON MARKET JONAS JONINAS, sav. **AUKSTOS RŪSIĖS MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA PAUKSTIENA** *Urmo ir detalis parduavimas* 613 Hudson Avenue Rochester, N. Y. Tel. Stone 1912

NEWARK, NEW JERSEY **WALTER J. DILIS & CO.** Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas **Automatiškas apšildymas Heil Oil Burners** 214 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO. Juozas Kravčiūkas ir sūnus, savininkai *Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų* 91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

MATTHEW BUYAUSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS *Moderniškai įrengtos koplyčios Nelaimės valandoje asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą* 426 Lafayette St. Newark, N. J.

AR JŪS ŽINOTE, KAS YRA LAIKAS?

Laiko niekas nėra matęs. Niekas laiko nėra girdėjęs. Niekas nėra laiko pačiuose ir į rankas paėmęs, bent palietęs. Laiko niekas nėra lytelėjęs, kad jo skonį pajustų. Ir aplamai, laiko jokiū būdu negalima pa-stebėti ar ištebėti. Jo niekame kaip daikto nėra.

Tuo tarpu laikas visur yra. Nėra erdvėje vietos — vietojės, kur laiko nebūtų. Visu pasaulio kalbų gramatikose laiką deda į daiktavardžių eilę. Atseit, laikas — daiktas, visur esąs ir nieko niekaip nepagaunamas daiktas.

Laikas nestovi, bet juda — eina. Jis eina vis tuo pačiu greitu, vis ta pa pačia linkme. Jo nei pagreitinsi, nei palėtinsi, si jo skubą. Jo nesulaikysi. Jo neatstumsi atgal.

Laikas turi nepalaužiamą valią, ryžtingumą. Jis nepermalduojamas. Jis nesupyksta, dėl to nekerštingas. Jis visiems vienodas. Dėl to neturi draugų ir dėl to priešų negali turėti. Jis ir pats nekeičia savo nusistatymo. Tad laikas nėra žmogiškas būtybė. Jis neturi savųjų — išrinktųjų. Laikas visus vienodai sendina, ir atskirus žmones, ir tautas, ir visą žmoniją, ir turi būt, visą pasaulį, net visą visatą.

Ir apsimetęs bei sąmoningai noris pastovėti vietoje laiko

Memories of Lithuania RADIO HOUR SATURDAYS 5 to 5:30 p.m. Station WEVD—1330 kil. **JACK J. STUKAS**—Director 429 Walnut Street NEWARK, N. J.

KAIRIS RESTAURANAS Vynas - likeriai - alus - Pirmos rūšies maistas 61 Lowell St. Rochester, N. Y.

HORTON HOTEL Benediktas Labunskas, sav. Vynas - likeriai - alus *Kambariai pakeleiviams* Charleston Four Corners, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

STOKNA'S *Liquor Store* *Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė* 225 E. Main Street

Lietuviška Vaistinė SCHELL'S *Red Cross Pharmacy* E. Main ir Schuyler Streets Telefonas 96

BURLINGTON TAVERN P. Hayes, sav. 18 Division Street

neįstengsi. Jis eina ir eina. Jis eina visiems, pro visus. Jis visus neša. Visi visiškai jam klusnūs. Laikas nieko nebaudžia, negrasina, o visi, it vienas, jo klaurai klauso. Taip jo klauso, kas jo visiškai nebejaučia. Ir neįaučia dėl to, kad laikas visados su mumis, ir dėl to, kad jis visados visiškai tas pats. Laikui nereik valgyti. Mes paskendę laike, mes visiškai pasinėre panardinti jame. Jis pats sau eina ir neša viską, visus ir bet kurį mūsų.

Mes tik jaučiame tai, kad laike su laiku darome. Jau mūsų visiškai ramus stovėjimas palieka erdvėje pėdsaką, nes erdvė be laiko nemanoma.

Bet kurio daikto pėdsakas erdvėje su laiku yra gamtos reiškinys. Atseit, tik laikui esant, tėra įmanomas gamtos reiškinys. O tai juk yra bet kuris kūno kitimas. Tad, ir pirmes nepastovėsi, kad laikas nedalyvautų.

Tačiau, kas jis, kas tas visur esąs ir niekieno nepastebimas laikas? Tai yra ketvirtasis matas, greta trijų daiktinių matų.

Sunkiausia suprasti visados yra tai, kas nuolat su mumis, nuo ko mes negalime nusikratyti. Juk ir patys savęs mes nepažįstame. Ar mes žinome, iš kur mes atėjome, kur mes einame, koks mūsų rytojus. Praeitame laike šį tą žinome, dabarties neįjačiame, o dėl ryto, jau svajojame. Galia man praieities, kad to ar kito darbo nepadirbau, kad be reikalo laiką leidau (ne, jis pats ėjo). Ai, kad galėčiau sugrįžti į savo jaunatvę, kaip aš mokėčiau gyventi, kiek žinių, kiek visokių gėrybių padaryčiau, kiek žmonių naudots atneščiau. Žmonijai, ką jau čia bekalbėti apie savuosius, savąjį kraštą. O šiuo tarpu aš pailsėsiu, šiandien nieko nedirbsiu, už tai rytoj kalnus nuversiu.

Juokiasi iš tokio pasižadėjimo laikas. Pasižadėjimas pačiam sau yra kiečiausia prie-salka. Atelna rytojus, vėl tas pats, — šiandien pailsėsiu, rytoj imsiuos darbo.

Ir taip, dabarties neturime — neįjačiame, vis rytojui suverčiame.

Visa viltis ateity.

O laikas vis vienodal eina, visiems vienodal eina.

Neleiskim laiko dykai. Ką galime padaryti šiandien, neatidėliokim rytojui. Ryt — gims diena, gims diena ir darbai.

Gerbk laiką, taupyk! Už aktyj tam užbėgsi. Atsilikti — jis neleis. Ig. K.

Snauddultu, miegu ir tingl-nyste išvejamis iš pasaulio visos dorybės. Petranka.

CONCORD STAMP
GAMINA ĮVAIRIAS GUMINES ANTSPAUDAS,
Notary and Corp. Seals, Brass checks, Name plates — engraving on metal plastic, and fine signs
Užsakymus priima iš visur. Rašykite ar telefonuokite **CONCORD STAMP**
J. Sneideraitis ir A. Andrukaitis, sav. 86 Walker Street, netoli Canal, New York, N. Y. Tel. Beekman 3-6828

Viena iš žymiausių astrologų ir ateities laimės spėjinių **ANNA GREGORY ROMANOVA**
Teikiama įvairiausi patarimai biznio, meilės ir sveikatos reikalais. Į laikus atsakoma anglų, rusų ir lenkų kalbomis. 1818 Prospect Ave., Bronx 57, N. Y. (Apt. 1A) (Tarp 175 ir 176 Sts.) Tel.: TRemont 8-4999. Prima nuo 8 iki 8 v.

Jeigu nori sutaupyti pinigų, tai nueik į Mičulio rūbų sandėlį ir nusipirk gamybos kaina geriausios medžiagos kostiumą bei palta. **E. P. MITCHELL CO.** 1245 BROADWAY BROOKLYN, N. Y. Tel. GLenmore 2-8802 (Greene Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant E-way BMT linija)

SCHOLES BAKING, Inc. LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išpldomė kuogeriausiai. 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802

A. POVILANSKO **Baras ir Restauranas** *SALE ŠEIMYNIŲ PRAMOGOMS* 158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-9737

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR JUOZAS LUGAUSKAS, SAV. *Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šeštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaisių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užėiti.* Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms 426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

BRUNO MINET BARAS IR RESTORANAS 43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-9756

TAISYKITE STOGUS IR SIENAS Mes taisome stogus, įdedam sky-light ir atliekame kitokių darbų surištus su namų priežiūra. Darbas garantuotas. *Laišku ar telefonu kreiptis:* **J & V ROOFING CO.** JONAS VIDIKSHIS, Savininkas 346 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y. Telefonas EVergreen 4-8471

IGNAS PECHINSKI RESTORANAS IR BARAS *Cia renkasi medžiotojai ir žvejotojai* 404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y. Tel. EV. 4-9064 Šalia medžiotojų klubo.

New Yorkas ir Apylinkė

ŽINIOS IR ŽMONĖS

Milšauskui pagerbti surengta vakarienė

Penkti metai Lietuvos siuvėjų lokalias rengia pagerbtuves žymiesiems siuvėjams veikėjams. Šiais metais, lapkr. 23 d., sekmadienį, Apreiškimo parapijos salėje pagerbtas jaunas veikėjas Pranas Milšauskas Bankiete dalyvavo apie 250 žmonių. Pranaus išteiktas auksinis laikrodėlis. Pasakyta linkėjimų ir politinių dobių. Sekančiais metais Pr. Milšauskas kandidatuos į Lietuvos siuvėjų lokaio delegatus.

Automobilio nelaimėje

Sekmadienį, lapkr. 23 d. vie. nybiečiai Edna ir Antanas Miller Milnavičiai su 2 savo vaikais buvo patekę į automobilio bėgimo susidūrimo nelaimę. Laimė, betgi, Milnavičiai nedaug nukentėjo. Gavę pirmąją pagalbą, Milnavičių šeima gydo. si namie.

Siuntiniai badaujantiems

Vietos Liet. Tautininkų Klubas, vad. Pr. Narvydai ir Lietuvos Radijo Valandos ved. J. Ginkul per lapkr. mėn. kas šeštadienį pasuntė eilę maisto siuntinių Kalėdų šventių proga badaujantiems Vokietijoje. Šeštadienį, lapkr. 29 d. per Centralinį pašta pasiuosta 35 siuntiniai 200 dol. vertės.

Auku, maistu, vaikų drabužėlių laukiama atnešant ar prišunčiant adresu: 337 Union Ave. arba 495 Grand St. Aukojantiems išduodama visiška atskaitomybė. Dar jūsų išteikta auka praskraidina akis badaujantių Kūčių vakare!

Gimtadieniai ir sukaktys

Lapkr. 26 d. gimtadienį minėjo veikėjas Jonas Hermanas, gyv. 133.06 Linden Blvd., So. Ozone Park, L. I.

Padėkos dienoje, lapkr. 27 d., gimtadienius minėjo B. Jezavitienė su dukterim Elena A. Kocienė, gyv. 7807 97th Ave., Woodhaven, L. I.

Lapkr. 29 d. 6 metų vedybų sukaktį minėjo Matilda ir Antanas Gudoniai, gyv. 216 Van Buren St., Newark, N. J.

Vestuvės

Lapkr. 23 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje sutuokti Antanas Stankus su O. Urbona. vieniene. Vestuvių pokylis įvyko Tautininkų Klubu patalpose, 337 Union Ave., Brooklyne.

VEDYBŲ SUKAKTIS

Lapkričio 15 d. pas p. Kivlitiene, 67 Ten Eyck St., Brooklyn, įvyko Prano ir Josefinos Gražių 25 metų vedybinių gyvenimo jubiliejaus puota, kurią buvo surengus Moterų Sąjungos 29 kuopa.

Svotais buvo Jonas Rinkevičius ir ponja Gustienė. Puotos stalą tortais papuošė p. Gustienė, o svotas patelė skanių gėrimų. Gražiomis gėlim stalą padabino August Gustas.

Rengia Naujų Metų sutikimo bankietą

Lietuvių Pilečių Klubas, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. rengia Naujų Metų sutikimų bankietą, kuris įvyks gruodžio 31 d., 8:30 v. v. Bus gėrimų ir užkandžių. Orkestras gros amerikoniškus ir lietuviškus šokių. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto. Bilietas vienam asmeniui \$4.50. Sokiams 50 centų. Bilietų galima gauti pas Klubo šeimnininką J. Zakarauską ir darbininkus A. Deikų ir V. Meiliūną, be to, pas Rengimo Komisijos narius.

Edvardas P. Mičiulis ruošiasi vestuvėms

Ateinančių metų sausio 4 bus nepaprasta diena vienybičių Pijaus ir Onos Mitchell Mičiulių šeimoje, gyv. 49 Wilson Rd. Valley Stream, N. Y. Jų sūnus, Edvardas Pijus Mitchell Mičiulis, tą dieną susituokia su Ursule Bajoriūnaitė. Santuokos įvyks Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 4 v. p. p. Vestuvių puota bus Forest Hill Inn. salėje, 6 v. v.

Vyriausias pabrolis bus Antanas Trakimas, o pamergė — jaunosios sesuo — Konstancija Bajoriūnaitė. Kiti jaunųjų pagalovai bus Stanley August ir Vyt. Damush ir vėl jaunosios sesutės — Anette ir Winnie Bajoriūnaitės.

Po vestuvių puotos jauniejai kiek teko girdėti, tuojau išvyks ta į Bermudą.

Edvardas P. Mičiulis, kuriam dabar dar tik 27 m. amžiaus, jau yra žymus biznieriūs. Ed. damas savo tėvo pėdomis. Ed. vardas turi sėkmingą drabužių pardavimo biznį, esantį 1245 Broadway, Brooklyne. Dar neseniai šis biznis atidarytas, bet jaunasis jo vedėjas ir savininkas jau parduavinėja kostiumus ir paltus ne tik pavieniams asmenims, bet ir didžiuliams krautuvėms įvairiuose Amerikos didmiesčiuose, pradedant New Yorku ir baigiant Los Angeles, Cal. Bendrai, E. P. Mitchell Co. yra sėkmingas biznis ir todėl, savaime suprantama, jo tėvas, Pijus Mitchell Mačiulis, kuris yra vienas iš stambesnių siuvėjų Kontraktorių Brooklyne, nuosirdžiai džiaugiasi ir didžiūjasi savo sūnumi.

Bet ne tik biznio atžvilgiu šis, besiruošias "moterystės stonui" vaikinas yra įdomus. Būdamas sąmoningų lietuvių tėvu, Pijaus ir Onos Mičiulių, sūnus, jaunas Edvardas gražiai kalba lietuviškai. Nenuostabu, kad jis ir žmoną susirado lietuvių, brooklyniečių, Petro ir Margaretos Bajoriūnų, šeimoje. Sėkmės ir šeimyninės laimės būsimajai porai.

Tautininkų Klubu susirinkimas įvyks penktadienio vakarą 8 val. gruodžio 12 d. to klubo buveinėje. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Lankėsi Vienybėje

Penktadienį, lapkričio 28 d., Vienybę aplankė Petras Norkelūnas iš Rochester, N. Y. Petras Norkelūnas su žmona atvyko į New Yorką savo žento ir dukters, o kartu ir naujagimės anūkės aplankyti. Norkelūnų žentas medicinos daktaras Edwardas Malarkey jų dukterį susipažino tolimame Pacifike, kada jis ten buvo karo gydytojo kapitono laipsnyje, o dukterė Elena, kaip galles, tingoji sesuo, taip pat kapito. no laipsniu skraidė su karininkais transporto lėktuvais, vežusiais iš Pacifiko kareivius ligonius.

Dabar dr. Edward Malarkey gyvena Staten Island, N. Y. Prieš kurį laiką Elena ir Ed. vardas susilaukė dukters, kuri riai duotas Barbaros vardas.

Kartu Petras Norkelūnas aplankė savo brolių inžinierių Norkelūnų gyvenantį Maspethu.

Vieša padėka

Su tėvais, po pirmojo pasaulinio karo, buvau apsigyvenęs tėvų šalyje, Lietuvoje, bet karas ir okupacija mūsų šeimą pakrikdė. Tėvas, ilgai gyvenęs Amerikoje, buvo okupantų kalinėjime, tik su motina, broliu, sesute ir savo šeima pasiekė me amerikiečių zoną Vokietijoje. Aš, kaip Amerikos pilietis, greičiau pasiekiau šį kraštą. Tačiau be pažįstamų ir be jokių lėšų. Pirmąją prieglaudą man suteikė žinomas filmininkas Kazys Motuza. Dirbti pradėjau trečią po atvykimo dieną. Taip pat greitai ir gerą darbą man padėjo surasti Vienybės redaktoriūs Juozas Tysliava. Gerą darbą išmokino žinomas siuvėjų kontraktoriūs Petras Atkočaitis. Ne tik išmokė darbo, bet Atkočaitių šeima su teikė man prieglaudą savo namuose. Maža to, Petras ir Jonas Atkočaitiai padėjo man išrūpinti, kad į Ameriką galėčiau atvykti mano motina, sūnus ir žmona. Taip pat visokią paramą man teikė muz. A. Jezavitais.

Taigi visiems čia paminėtiems, kurie padėjo man įsilkurti Amerikoje ir ypatingai visai Atkočaitių šeimai reikiu savo motinos ir mano šeimos vardu širdingiausiai padėką.

Teodoras Jogela

Liet. Legijono Dariaus Girėno Posto mėn. susirinkimas įvyks gruodžio 10 d. pas A. Povilanską. Visi Legijono nariai kviečiami dalyvauti, nes bus Posto valdybos rinkimai ir kit. ti reikalai, susiję su Posto veik. la.

LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ KALEDOMS dar galite gauti lietuvių W. J. Kucho krautuvėje, 123 Havemeyer St., Brooklyn. Tuojau kreipkitės, o dar prieš šventes galite gauti net vienuolika skirtingų lietuviškų plokstelių su gražiomis dainomis. Tel.: Evergreen 7.5658.

Lietuvoj jauni eina į miškus

Žinomas veikėjas Pranas Jocius iš Maspeth, N. Y., gavo iš savo sūnėno, esancio Vokietijoje, laišką, kuriame, tarp kitko, rašoma:

"Gavau iš Lietuvos laišką, rašytą šių metų birželio mėn. (Kokių būdu laiškas gautas, dėl žinomų priežasčių neskelbiame). Laišką rašė mūsų giminė. Laišką adresuotas stovyklos vadovybei ir prašyta, kad ji man perduotų. Parašyta trumpai, nedaug. Rašo, nežinom ar tu esi gyvas ar ne. Rašau abejodamas, ar gausi šį laišku. Jeigu gausi, tai žinok, kad čia yra labai blogai ir sunku; nežinom ar išgyvensime. Daug jaunų vyrų išėjo į miškus, nes juos gaudė ir rusų kariuomenė. Iš mūsų giminių yra nekaltai mirusių. Tavo namiškiai kolkas gyvi, tik jų ūkį tvarko kolchozninkai. Visų sunkumų nerasysiu. Jeigu tu tiek iškenėjai nekaltai vokiečių metu ir dar esi gyvas, tai prašau dėl Dievo melnės nevažiuoti Lietuvon. Gal bus kokia permaina — tada parvažiuosi, o dabar tavęs nelaukiame. Laiškų taip pat prašau mums nerašyti. Tai prašau pasakyti visiems, nes kas gautų laiškus iš užsienio tuos palaiko už priešus ir visa šeimą išveža į Sibirą. Vark, kentėk Vokietijoje. Gal Dievas duos kitokių laišku."

JAU KALĖDOS GINKAUS SILDAINIŲ KRAUTUVEJE

Siemet, kaip dar niekad po karo, Juozo, Onos ir Juozuko Ginkų saldainių krautuvėje, 495 Grand St., galima gauti įvairiausių kalėdinių dovanų, įvairių saldainių, kalėdinių puošalų, kalėdinių, lietuviškų ir angliškų atvirukų, kišeninių plunksnų ir kitokių gražių dovanų.

Juozo Ginkaus vadovaujamoje programoje, šeštadieniais nuo 2 val. po pietų iki 2:30 v. po pietų iš WWRL, 1600 kc. bus speciali Kalėdų programa, kurią pažymėtu laiku gridėsite paskutinį šeštadienį prieš Kalėdas.

NAMAS PARDAVIMUI

Parduodamas plytinis trijų aukštų labai geras namas, su devyniais miebutais kambariais, dviem maudynėmis, aliejaus šiluma ir kitais reikalais, gais įrengimais. Kaina: \$9,000. Telefonuoti: Glenmore 5.5223. (Iki 10 val. ryte ir nuo 2 val. po pietų).

BAR AND GRILL
J. Mokolas, Sav.
518 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: Evergreen 7-9394

PETRAS MIKALAUSKAS
Mėšos ir kitų produktų pristatymas prekyboms
23-10 169th St., Flushing, L. I.
Tel. BA 9-6902

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Degtinė - alus - vynas
JOSEPH ZEIDAT, sav.
411 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

PRANAS ALEXIS
Real Estate
110-18 JAMAICA AVENUE
Richmond Hill, L. I., N. Y.
Tel. Virginia 7-3110

PETER LISIAUSKAS
pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. Evergreen 7-7411

STANLEY ZUBAVIČIUS
ADVOKATAS
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWtown 9-5972

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
307 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniai susitarus

NAUJAI ATIDARYTA LIETUVIŲ MAISTO KRAUTUVĖ
Alex. ir Lionė Mathews, sav.
256 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Įvairios rūšies maistas — pradedant duona ir baigiant alumi — gaunamas mūsų krautuvėje, įrengtoje pagal visus moderniškus reikalavimus
Pristatomas maistas vestuvėms ir kitokiems pokyliams
MŪSŲ TELEFONAS: Evergreen 7-8524

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniai uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS,
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniai uždaryta
Tel. Evergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniai uždaryta
Tel.: South 8-5569

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS
VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV 7-2045

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LICENSED UNDERTAKER
Naujai įrengtos, gražios laidojimo patalpos, kur šeimos gali tinkamai atiduoti paskutinę pagarbą savo artimiesiems, baigusiems šios žemės kelionę.
Erdvūs, patogūs kambariai parūkyti, pasikalbėti ir pailsėti. Ypatinga paslauga teikiama ir ypatingas dėmesys kreipiamas kiekvieno pageidavimo atveju.
PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
354 Marcy Ave., Brooklyn 6, N. Y.
(Prieš Army) Evergreen 7-4774
Mūsų telefonas niekad nemiega.

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:
354 MARCY AVE. Evergreen 7-4774

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS
Telefonas, Evergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

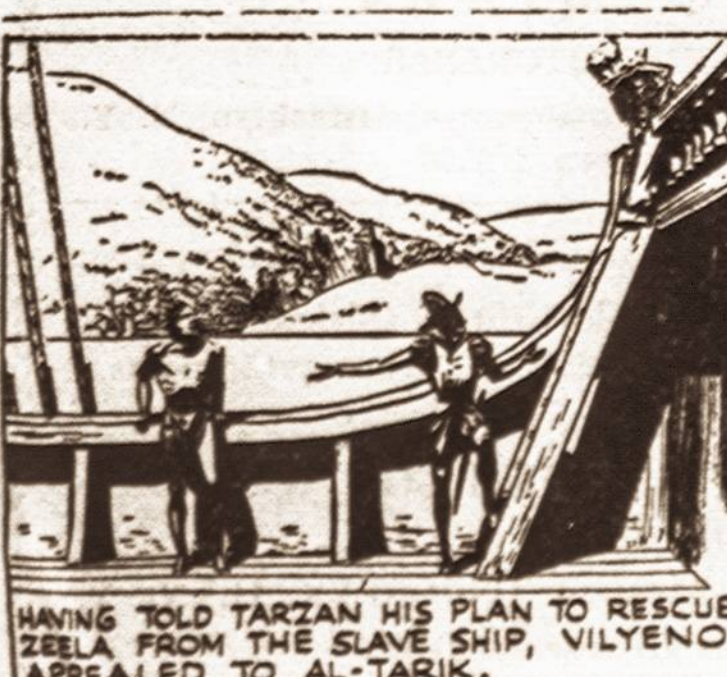
Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409

410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS NOTARY PUBLIC
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

HAVING TOLD TARZAN HIS PLAN TO RESCUE ZELA FROM THE SLAVE SHIP, VILYENO APPEALED TO AL-TARIK.

"O GREAT CAPTAIN, WILL YOU NOT LEND YOUR GALLEY TO THE RESCUE OF AN INNOCENT MAID FROM SLAVERY?"

AS VILYENO WINKED SLILY, AL-TARIK ANSWERED: "I CAN NOT REFUSE AID TO A PURPOSE SO NOBLE!"

LATER, VILYENO AND AL-TARIK ENGAGED IN WHISPERED CONVERSATION. "TARZAN SUSPECTS NOTHING," VILYENO CONCLUDED.

Papasakojęs savo planą, kokiū būdu būtų galima išgelbėti Tarzelę, esančią vergų laive, Vileinas dabar kreipėsi į Al-Tariką, prašydamas jo pagalbos šiam sumanymui įvykdyti.

"Didysis Kapitone, ar jūs nemalonėtumėte paskolinti savo laivą nekaltai merginai iš vergūvės išgelbėti?" — Tokiais žodžiais gudrus ir klastingas Vileinas kreipėsi į Al-Tariką.

Baigęs šiuos žodžius, Vileinas, nepastebint Tarzanui, mirkerėjo, o Al-Tarikas, gerai supratus klaidą, atsakė: "Aš negaliu atsisakyti ir neduoti pagalbą tokiam kilniam tikslui."

Vėliau Vileinas su Al-Tariku dar ilgai tarp savęs pašnabzdavo, mis kalbėjęsi apie smulkmenis, ką šio plano įvykdymą. "Tarzanas nieko netaria," — tą pasikalbėjimą baigė Vileinas.

Edgar Rice Burroughs.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitam Vienybės numeryje